№ 7961 1911 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 22-4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ ՃՈՒՐԱՅ ԼՐԹԷՄԻ 22 ԹԸՇՐԻՆԻ ԷՎԱՎ. 1327 27 ՆԱԻ ՄԱՆ.

ՄԱՀԻՊՈՐ ԻՄԹԻԶԱՉ ՎԷ ՄԻՍՏԻՐԻ
ՏՈՒՆ ՎԱՐՈՒՆ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միհեսախի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
հաստատած է 1877

ՏԵՂԻՆ ԱՅԼԻ ԴԱՐԾԸՆԴ
Ն. 49

կագեբաշա այիս մեվաss հազգընա սահիպի իմթիյազա միւռաճաաթ օլընը։ Մագպուզլար սահիպի իմթիյազն իմզասընը վե իտարեիսանենին մեօներ մախսուսընը շամիլ օլմալը տր։ Տեռն օլընմայան եվրազ իատ օլընմազ։ Իլանաթ օեռայիթի միւրեհսիլի իլե նեռեր օլունուր։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيوملك
مؤسسى ديكران جيوملك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-Propriétaire :
AGOP DJIVELEGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԲՕԼԻԹԻԿԻՑԷ, ՄԻԼԼԻՍԻ, ԹԻՒՃԱՌԱՐԻՍԻ, ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՍԻ

20 ԲԱՐԻ ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԻ

ԱՊՈՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ ԲԼԻՆԻՆ (ՄԷՋ. 20

Սթանպոլ վե Թաշրա,	սեզելիյի	130 ղրշ.
» » »	6 այլրդը	70 »
» » »	3 այլրդը	40 »
Մեմալիքի էճնեպիյէ	սեզելիյի	32 ֆր.
» » »	6 այլրդը	17 »
» » »	3 այլրդը	10 »

ՊՈՒՀՐԱՆԸ ՄԱԼԻ ՎԷ ԷՍՊԱՊԸ ԻԶԱԼԷՍԻ

Շէհրիմիզսէքի պանդալարդն գրէտիյի թաթիլ իսէրէք, թանսիլաթա գուվվէթ վէ սիւրաթ վերմէլերինէ սեպեպ, էհալինին՝ բարալարընը պանդալարտան չէքմէքաւէ օլարգլարը կէօսթէրիլիյօր։ Տէմէք տիր քի, մէմլէքէթիմիզսէ մուամէլէ իւսէն էճնէպի պանդալար պիպիմ բարամըզա պիպէ իթիպար այրյօրլար։ Շունդանաշ էկեր պիզ «պիր Իթիպարը մալի» պանդասը քիչատ իսէր իսէք, պուսմանզուրլար վէ պուհրանլարա հաճէթ զալմայաճակ տրը։

Հիւքիմէթին քէֆալէթի թանրընատ պէօյէ պիր պանդանին էրպապը թիճարէթ թարաֆընտան թէէսիս օլընմասընտա միւշքիլաթ չէքիմէյէճէյի պէտիսար տրը։

Մալիյէ նէզարէթի պուս պապատ պիր չարէն գալի տիւշիւնճէյի տէրքեար տրը։ Մամաֆին՝ էասէն պու կիպի պուհրանլարտան էն գիատէ քիչիւք թաճիրլեր, եանի տիւքեանճրար, էսնաֆլար միւթէզարրուր օլույօրլար։ Զիւնքի էնէմմիյէթլի սէրմայէյէ մալիք օլան պէօյիւք թիճարէթիանէլեր, հէր դէման քէնտիլերինէ լիւզումի օլան գրէտիյի պուլմադտա կիճիլիւք չէքմէդլեր խսկ տէ, քիչիւք թաճիրլեր սէրմայէյէ մալիք օլմասընդլարը կիպի՝ գրէտիյի պուլմադտա տախսն սոն տէրէճէաէ մուշքիլաթա տիւշար օլարգլարընտան, պու կիպիլեր հազընանա էասալը թէտպիրլեր տիւշունիլմէյի տիր։

Քիչիւք թաճիրլերին մուամէլաթընա մուշքիլաթ վերէն նօգթալար, սէյհար սաթըրլարին բէգապէթի, թէմէթթիւ վերկիսինին չէքը հաղրընտան զարար կէօրմէքաւէ օլմալարը, քէնտիլերինտէն մալ ալանլարին թէմէթթիւյի իշիրաք իթիֆալէրի Ֆօ-Օբեռաբիվ չերքեթլերին բէգապէթի վէ պէօյիւք թիճարէթխանէլերին վատէ իլէ սաթըշ իճրա իթմէլերի նօգթալարը տրը։

Պու մուշքիլաթ թէմամըյլա գալարրյամաշ, ֆգաթ պուհարին քիչիւք թաճիրլեր իւզերինտէքի թէէսիրաթընը իզալէ իթմէք միւմքին տիր։ Պու սամանդա քիչիւք թաճիրլերին միւհթաճ օլարգլարը գրեշիյի գօլայճա պուլմալարընա մէնութ տրը։

Շու դասար քի Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի պու պապատ պաղը մէրթէպէ հիմայէ վէ թէսնիլաթ իրայէ իթմէլի տիր։

Եանի մալիւմ օլարգը իւզրէ Զրաաթ պանդասը զրաաթճիլարտան ալընան բուսում իւէ նասըլ քի թէէսիս իսիլմիշ վէ 20 սէնէյի միւթէճավուզ միւատէթտէն պէրու զիւրրա սընընքինին իհթիյաճաթընա քէմաէնպաղի եէթիշմէքաէ խսկ, այնը չէքլաէ քիչիւք թիճճար իշինն տախսի պիրինվ «Իթիպար պանդասը» թէէսիս իսիլէրէք, եանաք կիրուհինին տախի հուգուզը մուհաֆազա իսիլմէսի բէք էլգէմ վէ պու եօլտա պիր պանդանին թէէտսսի իսկ հիւքիմէթճէ բէք գօլայ տրը։

Զրաաթ պանդասընին սիսիրէն քէֆալէթի մութէսէլսիլէ ուսուլինի գապուլ իթիշ օլմասը չայանը թաղտիր օլուպ, տիվրը սապրգտա խաղինէնին եօսրդ օլարադ Զրաաթ Պանդասընտան չէքմիշ օլաշը պիր պաշ միլիոն լիրա տախի թանսիլ օլունտրը հաղտէ պանդաճա սապիր մուհիմ իսլանաթ վէ թէքէմմիւլաթի իճրա իսիլճէյի էղէպի իհթիմալտան տրը։

Թէշբիհի թէքլիֆ իսիլէն մէղքիւր իքիպար պանգասընտա տախի քէֆալէթի մութէսէլսիլէ ուսուլի գապուլ վէ թաթպիգ օլընը իսկ, մէմլէքէթիմիզսէ երապաը թիճարէթին 100տէ 99ը նամուսը վէ ղալբէթի զվաթ օլարընտան, վէ սալիֆ իլ պէյան քէֆալէթի միւթէսէլսիլէ ուսուլը ֆիլերուսէ իֆլաս վէ ատէմի թէէսիյէ կիպի մունասիպէթսիզլիքլերէ մանէղ պրագմայաճաղը ճիհէթլի, հէմ թիճճարճա սէրմայէ վէ իհթիպար օլմասընտան նաղի չէքիլէն միւշքիլաթ պիր թարաֆ օլմշ օլուր վէ հէմտէ մէմլէքէթին իդթիսատէն վէ թիճարէթէն թէրազզրընա պէօյիւք վէ էասալը պիր ատրմ աթըմշ օլուր։

Շէհրիմիզսէքի պանդալարդն գրէտիյի թաթիլ իսէրէք, թանսիլաթա գուվվէթ վէ սիւրաթ վերմէլերինէ սեպեպ, էհալինին՝ բարալարընը պանդալարտան չէքմէքաւէ օլարգլարը կէօսթէրիլիյօր։ Տէմէք տիր քի, մէմլէքէթիմիզսէ մուամէլէ իսէն էճնէպի պանդալար պիպիմ բարամըզա պիպէ իթիպար այրյօրլար։ Շունդանաշ էկեր պիզ «պիր Իթիպարը մալի» պանդասը քիչատ իսէր իսէք, պուսմանզուրլար վէ պուհրանլարա հաճէթ զալմայաճակ տրը։

Հիւքիմէթին քէֆալէթի թանրընատ պէօյէ պիր պանդանին էրպապը թիճարէթ թարաֆընտան թէէսիս օլընմասընտա միւշքիլաթ չէքիմէյէճէյի պէտիսար տրը։

Ասսիմիլասիոն մէսէլէսի թասարրուֆ իթմէսինի վէ նէ տէ պանիֆերլիք էյլէմէսինի հիւքիմէթ թէզլիֆ իթմէյօրզ։

Հիւքիմէթճէ՝ անճաղ էրպապը թիճարէթին քէֆալէթի միւսթէսէլսիլէսի սայէսինտէ թէսարրուֆ օլընճաղ սէրմայէ իլէ պիր «Իթիպարը մալի» պանդասընին թէէսիսինի քէֆալէթ էտիրմէսի, պանդանին մուվաֆֆագիյէթ վէ հիւմրը տէվամը իշինն զարուրի տիր։

Պէօյէ պիր պանդա թէէսիս էտիլիր վէ հիւանի սուրէթէտ իտարէ օլընարագ, էրպապը թիճարէթ վէ պիլիսասա քիչիւք թիճճարլար վէ էանաֆ թէշվիզ վէ թէրզիկ իտիլիկ, քէնտիլերինէ քէֆալէթի միւթէսէլսիլէ գայիտէսինէ թէվֆիկին միհթաճ օլարգլարը գրեշի իթա վէ իպրազ օլընը իսկ, հէմ մէմլէքէթտէ արա սըրա գուռուր իթմէքաէ օլան պուհրանլարա մահէլլ գալմալ վէ հէմտէ մուամէլաթը թիճճարիյէ պիր էասը մէթին իւզերինէ ճերեյան իտէրէք վէ վաղիյէթի իգթիսատիզլ խալէլեէրիր օլմայարագ մեթանէթ վէ ռեսանէթինի մուհաֆազա էյլէր։

ՕՆՆԻԿ ՊԱԳԴՐԱՆԱՆ

ԹԻՒՃԱՌԱՐԻՑԷ

ՄԱՐՍԻԼԻԱ ԼԻՄԱՆԸ ՎԷ ՕՍՄԱՆԸ ԹԻՃԱՐԷԹԻ

—o—

Ա.

Պաչ Շէհպէնտէր rաբօրընտան։

Մարսիլիա լիմանը իլէ Օսմանը թիճարէթի հագզընտաքի սթամիթիզէրէ նէզարէն՝ եճնէպի թիճճար վէ գոմիսիոնճրլար Թիւրքիատան կէօնտէրիլէն էմվալ վէ էմթիանին էքսէրիա նիմանէ մուվաֆֆագ չէզմասընդնտան իդթիքան էմմէքաէ տիր։

Մէսէլա 1)տէ 5 միղտարը թօղ վէ գբրընթբը օլարագ գապուլի մուգավէէ էտիլէն պիր մահտուլը, 100տէ 2) սէրէճէսինտէ մաղտուշ զուհուր էմմէսի պայի վէ միւշթէրի պէնինտէ իսթիլաֆը մուճիպ օլույօր քի, պունդն թիճարէթէ նէ՝ տէրէճէ սուլը թէէսիրի օլարընը տէրքեար տրը։

Թէվֆիի թիճարէթ իշին էասալը թէապիր՝ իսթիգամէթ վէ ադլա իսթիհսալը էմնիյէթ օլուշ, թիճճարընընը պու ճինսթի էլիճէ անլաթմագ վէ ծղարը քէնտի մէնֆաաթլարը խրաֆընտա հարաքէթէն մէն էմմէք թիճարէթ օտաարընդն վաղիֆէսի տիր։

Պիր ատ թէրազզրաթը ֆէնտիկէ մուվաֆֆագ սուրէթտէ ալէաթ ու էտէվաթ իսթիմալրյա մահտուլաթ հիւմի իտրաք էտէճէյի թէէմիլ էտիլմէլի տիր։ Կէչէն սէնէ Իտրէմիտ մահտուլը օլուպ չէհպէնտէրխանէ մարիֆէթիյէ Մարսիլիա թիճճարանընա կէօսթէրիլէն ալէա ճինս զէյթուն եաղլարընա իւմիտ էտիլսիյի ատրէճէտէ բաղպէթ կէօսթէրիմէմէսի. պունդարդն մուվաֆֆագ սուրէթտէ թասֆիյէ էտիլմէմէքաէ պէրապէր, վաղ էտիլսիքլերի ֆուչլարդն էյի թէմիզլէնմէմէսինտէն սոլայը եաղտա պիր գօղու բէյտա օլմասընտան նէչէթ էթմիշ իսի։

Օսմանը մէմլիքինտէ ինչասընա թէչէպիւս օլընան եօլարդն իքմալի թիճարէթի խարիճկէնին թէրազզրընա քիւլի թէէսիր էտէճէյի չիպէճսիզ տիր։

Պիլմիշ տիր քի, սապզգընա նիսպէթլէ 160000 թոնէլաթօ նօգան տէմէք տիր։ Պունդն սէպեպի իսէ, Ֆրանսզ թիճարէթի վաբօրլարընտան ադրը վէրիլէր ալընմասընտան, վէ գիյատէսիյէ էճնէպի բէգապէթնէ սիւար օլմասընտան նաշի տիր։ Իշխասը Մարսիլիա լիմանը նապլէյէ մուամէլաթընտա Ֆրանսզ վաբօր չիրքէթլերինտէն գիյատէ էճնէպի վաբօր չիրքէթլերի մէսաֆիա օլմըյար տրը։

ԻԹԱԼԻԱՆԸՆ ՎԱՀՇԷԹԻ ՎԷ ՊԻՐ ԱՎՍԹՐԻԱ ՄՈՒԽԵՊԻՐԻՆԻՆ ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Իթալիա հիւքիմէթի Թարապլուստա Իթալիան օլմայան կաղէթա մուխիրլերինէ գարշը հէր սիւրիւ մուշքիլաթ իյդասընտան կէրի սուրմադընընտան, եվրօպայա իլգ վաբօր իլէ ավէթ իթմէք իչին Ավսթրիա գոնսօլոսընդն թէվասսութլյա ժէնէրալ Գոնդրվատան պիր թավսիյէ պարմ։ «Նիլօ» նամնագլիյէ սէֆինէսի տիկէր վաբօրլարտան էվվէլ ավէթ իսէճէկինտէն, մէգքիւր վաբօրա բաթիպ օլուում։ Վաբօրա կէտիկիմ վագիտա օրատա քիմսէ եօք իսի։

Վաբօրըմըզդն Թարապլուստա տէրատէսի օլընան Օսմ. մալիւ ասքէրինին էսիրը հարպ սըֆթրյա Իթալիայա կէօնտէրիլմէսինէ թավսիս օլընարդընը խապէր պարդըմ վագիտա, չայանը թէմսաշ մէնզարէյէ կէօրէճէկիմ անդայարագ մէհիտն գալարմ։ Հէր քիտէն էվվէլ վաբօրա էսիրլերին մուհաֆազասընա թային իսիրմիշ ասքեր կէլտի։ պու ասքերէրէ 3 քիլիչաք զապիթին գօմանտասը ալինընտա օլարագ 15 պարիյէ վէ 12 գարապինալը վէ 12 քիյատէ ասքերինտէն մէրէքքէպ իսի։ Մուհաֆըզարտան սոնրա էսիրլեր էէթիրիլի։ Էսիրլեր պիր պարիյէ զապիթի 14 քիյատէ զապիթի, 35 ասքերի մագիվ իլէ ալիլերի էֆրատը, 30 խասթանանէ մէմուրարը, 160 մալիւ ասքերէն իսարէթ իսի։

Էսիր ատտ իտիլէն պու ասքերէր Թարապլուսդն զապթը էնտասընտա սիլանը օլարագ Թուրքլան Օսմանը ասքերի օլմայըզ, պէլքի չէհրին պօշալըմասը էնտասընտա խասթանանէտ պրազըմը զայէթ աղըր խասթալար տրը։ Պու պիչարէլէր՝ խասթանանէտ պրազըմասը լազմ կէլիր իքէն Իթալիսյա սիւրիյօրլար։ Զէվվալըլարդն չօղը միսէ դարագօղլար թութարլար, վէ էհալի իլէ ասքէր խիֆէնդ աթէէլի իլէ պիրիպիրինի եագմայա պաչատրլար։ Մուրատ պէյ, ճասուսլարը մարիֆէթիյլէ պու Իսթիալտան խապէրտար օլուուղընտան, Արապ վէ Թէօլէմնլերի տախի Մըսրընն տըշարըսընտան էհալիյէ իմատտա կէմնտէրմիշ իսի։ Պոնապարթ պու էմնասէ Մըսրընն տըշարըսընտա օլան օրատտա օլուշ, Իսթիալտան խապէր ալարդը կիպ, ասքերէ եօլ վէրիպ չիմապլէ Մըսրը իւզերինէ եիւրիւտի, վէ դարուլարը գարալը պուլարդընտան Պուլագ Թարաֆընը տօլաչմայա մէճպուր օլար։

Մըսրընն իչէրիսինտէ պիր տէհշէթլի զրթալ պաչամըշ ըար, հէր սընրքի Ֆրանսզլար խանէ տէրուսլերինտէ վէ սօգալարտա Արապլարդն էլինտէն զաթլ օլընտրլար, Մըսրը զօմանտանը Տիւբիւյեի, վէ տիլավէր Սիւլէյմանքէյի արապլար զրյմա զրյմա իթալիէր։ Սիրանը էհալի ուլու ճամիլէրէ թօրլանըշ, վէ գալէ կիպի տէրունլերինէ սրդընըշ, օրատա օլան չէյլերէտէն եէնիտէն թաիմաթ ալարագ իսթիգամ աթէէյի իլէ բիւր գրվրճամ թէքբար տրչարը օղարլար իսի։ Իմամլար Հօճալար մնարէլերէ չրգզշ էհալիյի գրթալա տավէթ իտէրլեր, վէ մուվաֆֆակիյէթլերի իչլուն տուալար օգուրլար իսի։ Էլհասրլ Մըսրընն իչերի վէ տրշարըսը, Սայա, Պահիրէ հէր թարաֆ չէօլէ գատար աթէէր իսիթիլալ իլէ բարալըշ, պիր լահզէտէ պիւթիւն Ֆրանսզլարը եագրպ քիւլ էթմէք բատտէսինէ կէլմիշ իսի։

Պէօյէ պիր տէհշէթլի մուխթարա արասընտա Մըսրտա Պոնապարթ կիպի ճէսուր վէ պիֆուսուր պիր դոմանտան պուլընմամըշ օլա, մէմլիքի Մըսրրիյէյի Ֆրանսզդն էլինտէն քեամիլէն զուրթուլտզտան մասատա, պիր նէֆէր Ֆրանսզ սաղ սելիմ վէթանընա ավտէթ իտէմէզ իսի։

գարագօղլար թութարլար, վէ էհալի իլէ ասքէր խիֆէնդ աթէէլի իլէ պիրիպիրինի եագմայա պաչատրլար։ Մուրատ պէյ, ճասուսլարը մարիֆէթիյլէ պու Իսթիալտան խապէրտար օլուուղընտան, Արապ վէ Թէօլէմնլերի տախի Մըսրընն տըշարըսընտան էհալիյէ իմատտա կէմնտէրմիշ իսի։ Պոնապարթ պու էմնասէ Մըսրընն տըշարըսընտա օլան օրատտա օլուշ, Իսթիալտան խապէր ալարդը կիպ, ասքերէ եօլ վէրիպ չիմապլէ Մըսրը իւզերինէ եիւրիւտի, վէ դարուլարը գարալը պուլարդընտան Պուլագ Թարաֆընը տօլաչմայա մէճպուր օլար։

Մըսրընն իչէրիսինտէ պիր տէհշէթլի զրթալ պաչամըշ ըար, հէր սընրքի Ֆրանսզլար խանէ տէրուսլերինտէ վէ սօգալարտա Արապլարդն էլինտէն զաթլ օլընտրլար, Մըսրը զօմանտանը Տիւբիւյեի, վէ տիլավէր Սիւլէյմանքէյի արապլար զրյմա զրյմա իթալիէր։ Սիրանը էհալի ուլու ճամիլէրէ թօրլանըշ, վէ գալէ կիպի տէրունլերինէ սրդընըշ, օրատա օլան չէյլերէտէն եէնիտէն թաիմաթ ալարագ իսթիգամ աթէէյի իլէ բիւր գրվրճամ թէքբար տրչարը օղարլար իսի։ Իմամլար Հօճալար մնարէլերէ չրգզշ էհալիյի գրթալա տավէթ իտէրլեր, վէ մուվաֆֆակիյէթլերի իչլուն տուալար օգուրլար իսի։ Էլհասրլ Մըսրընն իչերի վէ տրշարըսը, Սայա, Պահիրէ հէր թարաֆ չէօլէ գատար աթէէր իսիթիլալ իլէ բարալըշ, պիր լահզէտէ պիւթիւն Ֆրանսզլարը եագրպ քիւլ էթմէք բատտէսինէ կէլմիշ իսի։

Պէօյէ պիր տէհշէթլի մուխթարա արասընտա Մըսրտա Պոնապարթ կիպի ճէսուր վէ պիֆուսուր պիր դոմանտան պուլընմամըշ օլա, մէմլիքի Մըսրրիյէյի Ֆրանսզդն էլինտէն քեամիլէն զուրթուլտզտան մասատա, պիր նէֆէր Ֆրանսզ սաղ սելիմ վէթանընա ավտէթ իտէմէզ իսի։

նէրալը Լէթիրք, դարամանլըղա չայան մէրուիք ըզհար իտուպ ճիմիսի աղրը հաֆիֆ եարալանտրլար։ Իպրահիմ պէյ զուրթարտրը էչա վէ ասքէր իլէ չէօլ թարաֆընա վուրուպ զայպ օլուու։ Պոնապարթ պէօյէ պիր տէհշէթլիս տիւշմէնտէն զուրթուլուպ, վէ Մըսրընն իչ թարաֆը քէնտի էլինտէ վէ եա չէօլ եա տէնիզ օլտուղունտան, պու թարաֆլարտան պիր գօրգուսու օլմայըպ, եալընըզ պու Պէրէչամ եօլունտան Օսմանը ասքէրի կէլմէսի մէմուլ իտիկինտէն, քէնտիսի պու ասքէրէ թէդասիւմ իթմէք իւզրէ Մըսրրա օլան Ֆրանսզ ասքէրինի Պէրէչամա սէվգ իթմէյի միւրատ իտիւպ, պունտան թէրթիպաթ վէ թէտարիքաթընա մուպաշէրէթ իթմէք իւզրէ քէնտիսի Մըսրրա ավտէթ, վէ ժէնէրալ Ռէյնիէյի Պէրէչամ եօլունտա վէ Սալիհիյէ պէլասէնտէ պ'ը զալ ասքէր իլէ իթթիլաբէ պրրադը։

3. Ֆրանսզ ճիւմհուրունուն Գապը Ալի իլէ գաթը մուամէլէ վէ իլանը հարպ իթմիյէրէք Մըսրրա գաֆիրտէն ասքէր կէօնտէրիրլ, Տէվէյէթը Ալիյէ էյալաթլարընտան պիրինի պէօյէճէ ճէպր իլէ զապթ իթմէյի Ասիթանէտ մալիւմ օլուուգտա, միլլէթ վէ սէվկէթին քէմալը զազալընը միճիպ օլուպ, պու պապատ Մեհմէտ Գապը ալիճճ թէշվիգաթը տախի նօգտան պուրմասրդընտան, Տէվլէթը Ալիյէ Մեհմէտ իթթիֆազ իտուպ, Ֆրանսզլա զարը իլանը հարպ իլէ, 1799 սէնէսի զրշ էնասընտա պահրէն վէ պէրրեն ճէսիմ ճէնկ թէտարիքաթընա մուպաշէրէթ օլունը, վէ էյեամընն զրշ օլմասրյէ օրատա սէվգը միմքին օլմամասրդընտան, օ էյեպմատ մէքս օլունուպ, ֆգաթ Պոնապարթընն ասլթէ իլթիֆաթընա զարբլարագ, էվ Գապը Ալինին մալիմաթը վէ բիզաաբ իլէ Մըսրրը ալմադա կէլտիմ աեպիյինէ ինանարագ, էհալինին բույի թէպիր-

օլմայրպ աճ գալշյօրլար իսի։ Ասքէրին պիրի պիր թաա չէրպա ալապիտի մի՞, պաշընա պիր զաչ քիչի թօրլանըպ սէրապէրէճ եէյօրլար, պունա մուվաֆֆագ օլանլար քէնտիլերինի բէք պանթիյար սայրյօրլար իսի, պիչարէ խասթա ասքէրլերէ էգմէք ասանի վէրիրմէմի, սոն ակրէճէ գուրուտրչ բէչանմաթ վէրիրյօր իսի, զէվալլրարդն բէչանմաթլարը չինմէլերինին ալթընտա էգրէք էէսթրլերինի կէօգիւմէլ էգօրա՛ւմ։ Պու կիսի ֆաճի մէնզարելերատէն գանպիմ բարչատընը իսի։ ադչամ ատարի 6 սոն ոնրա զապիթլէր միսթէմտա գալարագ, տիկէր էսիրլերին քեաֆֆէլինին էյլերի, ասալարը զէնճիր իլէ պաղլայօրլար իսի։ Զէվալը Թուրքլերին սալ էյլերի վէ այապարը զէնճիրին թէէսիրլյլ ֆէնա հալտէ չիմչյօր։ ադչամին 6 ոլնատ ատպանին ճարնա զատար էսիրլեր զէնճիրլերին պարը ըղտրրապը ալթընտա էյլիմէքաէ վէ զէնճիրլերի սալլամատանի տատանա զատար ֆանի պիր ահնոկ հիւքիմէրմա օլմատա իսի, նիհայէթ վաբօր Նաբոլիյէ կէլտի։ պէն վաբօրատա չըզարգտան իքի կիսն սոնրա էսիրլերէաէ պարայա չըզարըրգ էսիհա տէբտանա իքանան օլընտը։

Նաբոլի էհալիսի հարպ էսիրլերինի համլ օլան վաբօրդն վիւրուտնաէ գանի օլասն Թիւրքիր տէյսա պաղրրատագ հէր տիւրիւ թանդիրանը իմրատան կէրի տուրմասրդընը։ զայէթ մաթէմնիկլ օլան պու սէյեահաթը հէչ պիր զէման ունութմայաճաղդմ։ Պու սէյեահաթտա չայանը տիւրուր եէկիանէ վատա պիր Արապ զատընդն էրքէք պիր չօճուգ տօզուրմասը տրը։ Սէֆինէյնին զարատանը չօճուգդն վալտէսինէ պիր թէվֆիկիա թէկզէրէսի վէրտի։ Տօղան չօճուգ պահրիյէսէ ատէթ օլուուգը իւզրէ սէֆի նէյնին իսմինէ իղտֆէթլէ Ղաբիպ Մուսթաֆա Շիլօ թէմմիյէ օլընը։

ԱՎՍԹՐԻԱՆԸՆ ԵԷՆԻ ԴԱՊԻՆԷՍԻ

—o—

Ավսթրիանը եէնի գապինէսի պէրվէճի աթի թէչէքքիլ իթմիշ տիր։

Պաչ վէքեալէթէ՝ Գոնթ Սթուէրկ (ապզզ տուիյէ նազրը)։ Տախիյէ նէզարէթինէ՝ Մորավիա վալիսի Պարոն Հէյնօլա։ Թիճարէթ նէզարէթինէ՝ Մ. Ռէսլր։ Շիմէնտրֆէր նէզարէթինէ՝ Պարոն տր Ֆորսթի։ Մէարիֆ նէզարէթինէ՝ Շեվալիէ Հիւսարէք։ Զրաաթ նազրը հէնուզ թային իսիլմէմիշ վէ տիկէր նազրլար իպգա օլընմըշլար տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸՆ

ՏԻՒՆՔԻ ԻՀԱԹՄԱԸ

ՕՆՆԻԿ ԷՖ. ՉԻՖԹԷՍԱՐԱՅ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԻՆՔԹԻՆԱԳՈՂՆԱ ՏԷՐՍԱԱՏԷՓ
ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ՎԼԻԹԻ

—o—

Տ. ԳԻՆՈՐԴ ԱՐՔԵՊ.ԸՆ
ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԼՈՒՆԸՆ ԹԱՍՏԻԳ

Ազգ. Ժողովն տիւնքի իհթիմանա եքսէրյէթը ազա հոգը պուլնրպ, Օրակարգսան իքի մէսէլէ հայ օլրմըշ արը։ Եվվէլա Զիֆթէ Սարաֆ էֆ. Էլմ, ածիտնէ վուգու պուլանգ Կաթողիկոս Ինթիանագը Տէրսաատէփ Թարայընտան վլիթիվ։

Տ. Գինորդ Արքեպ.ըն երեսփոխանլուղները թասիգի։

Ազգ. Ժողովն տիւնքի իհթիմանա եքսէրյէթը ազա հոգը պուլնրպ, Օրակարգսան իքի մէսէլէ հայ օլրմըշ արը։ Եվվէլա Զիֆթէ Սարաֆ էֆ. Էլմ, ածիտնէ վուգու պուլան 8 բուհանի երեսփոխանտան կէնին ինթիանապը թասիգ վէ տիկէր կէնին ինթիանապը ֆէսխ իտիրմիշ վէ պու սուբէթէ միւնազասյա սէպէպ օլան պէր մէսէլէ մէյանտան գալտրրըմը արը։

Սաաթ 3տէ մէջլիս քիւչատ օլընրպ հաղը պուլընան ազանին ատէտի 85է պալիզ օլմուշ արը։

Պաղը ազանին Մէջլիսէ հաղը պուլընմայաճազլարընա տաբր օլան մէքթուպլարը օգընտրգտան սոնրա, Օհանեան վէ Թէքէեան էֆ.ներին իքի մէքթուպը գրաաթ իտիրմիշ արը։

Պու մէքթուպլար իլէ հէր իքի երեսփոխանլար տա, կէչէն կիւն Սատրազամ քաչա նէգտրնէ կիանէն հէյթը մախսուսէյէ Բում Բաթրիգխանէխնտէն վէ Պուլկար Եկզարքխանէխնտէն մէպուլար իհթիրաց իհտիքլերի հայտ, Էրմէնի Բաթրիգխանէխնտէն նէ պէր Էրմէնի մէպուս վէ նէ տէ Վարչութիւնան պէր ազա պուլընմասրդընը պէյան իհմէքտէ վէ իյզահաթ թալէպ էյէմքատէ իտիլէր։

Օհանեան վէ Թէքէեան էֆ.ներ չիֆանէն տախի իյզահաթ վէրմիշլեր վէ պու մէսէլէնին, հէյթէ իլէ պէրապէր կիանէն Հայկազն էֆ. իլէ չախսի պէր ալէգազա օլմայընդ, բէսմիյէթին մուհաֆազասը իչինա տէրմիյա օլընարը պիտրիմշ տիր։

Տեղապահ Ս.— Պու մէսէլէտէ քիմ սէնին մէսուլիյէթի եօղ արը, մէքսուլիյէթ պանա այիտ տիր, ֆագաթ միւտաատէ իտինիզ քի, իշի իյզահ իտէյիմ։ Սալը կէճէսի եաթմըշ օլտուղրմ սբրատա Քաղաք. Ժողով ազասընտան Ֆէրհատ էֆ.տէն պէր մէքթուպ ալտրմ. պու մէքթուպատա Էրմէնի Բաթրիգխանէսի վէքիլէրինին էրթէսի կիւնիւ էօյլէտէն էվվէլ տիկէր վէքիլեր իլէ պիրլէշիպ Պաղը Ակիկ կիմիլերի լիւգումընտան պանա օլմրյար իտի։ Կէնէ պիթթապի պէր չէնաբրլամազ իտի. էրթէսի տապան Արշարունի Ս.ա վէ Ֆէրհատ էֆ.է մէքթուպ եաղտրմ քի քէնտիլերի պուլընսընլար։ Հէյեթթին ազիմէթինտէն պէր սաաթ եվվէլ Ֆէրհատ էֆ.տէն մէքթուպ ալտրգ վէ իշինտէն տօլայը բէֆագաթ իտէմէյէճէյինի անրատրգ։ Սըմբատ Բեռթիպեան էֆ.ի արաշտրտրգ պուլամատրգ, նինայէթ Արշարունի Ս. Հայկազն էֆ.ի պուլմըշ, օնը կէօթիւրմիշ, դաբու քէնտեսը տա օ սրբատա Տաֆիլիյէ նազբրընին նէզտինէ կէօնտէրիրմիշ իտի։ Հապիպտիր հալ իչթէ պուհասան իպարէթի պէր, էկէր էվվէլճէ մաւիւմատրմրդ օլա իտի պաչգա չէյ տիւշինիր իտիր։

Վարդպետ էֆ. քէնտիլերինէ էկէր էվվէլճէ մաւիւմատ վէրիրմիշ օլա իտի, մէնհուսէն հէյնէթէ իշիրաք իտէճէքլերինի պէյանտա, Վարչութիւնին գայասրդ տատրանտրդհասան տօրայր պէյանը թէկնիք իմմիշ վէ էկէր Պաղը Ակիկ կիմիլճէքսէ պէր իքի կիւն թէէնիր իտիլէպիլճէյինի սէօյլէմիշ վէ իրավէթէն էկէր հիշ քիմսէ պուլընմադա իտի, սանճաղա պէր եասագը՝ մը արդպ կիտէճէքլեր իտի տէյու սորմըշ արը։

Տեղապահ Ս.— Վարչութիւնը մէսուլ թուրատազընդը, զիրա ածէլէյէ կէլտիք, էկէր օ կիւնիւ քիմսէյի կէօն տէրմէզսէ իտիք, տանա պէյատէ մէսուլ օլաճազ իտիք։ Էկէր մէսուլիյէթ վարա պանա այիտ տիր։

Գ. Ասլանեան էֆ.— Վարչութիւն ատենապետի սրգիթրյա չու գատարընը սէօյէրիմ քի՝ պու մէսէլէսէն իսապէրատար տէյիլ իտիք վէ հապիպաթր հալ Տեղապահ Ս.նին հիքմէյէ էյլէտիյի սուբէթտէ ճէրէյան իհմիշ տիր։ Անճաղ թէճրիպա օլընճաղ նօղթա չու տրը քի՝ Վարդպետ էֆ.Վարչութիւնը իհնամ իհատիյի հալտէ, քէնտիսի պու հէյեէթէ ազա ինթիանապ իտիմշ տիր, հալպուքի Էրզրումանան ավանթիտէն պէրու պիզզաթ կէլմէսիյի հալտէ տավէթէ ճէվապ տա կէօնտէրմէմշ տիր։

Վարդպետ էֆ.ճէվապէն «Էրզրումտա իքէն պու ինթիանապ վուգու պուլմըշ օլաղընտան խոթիքա իհմէյէ վապիրմ օլմասը, հալպուքի էվվէլճէ պու մէճլիսէ տէտիմ, մէպուսլար վէ տէվէթի մէպուսլարը միլէթի մէճլիսի ազալղընը գապուլ էյլէմէմէլի տիրլեր։ Եկէր պէնիմ դայպուպէթիմէ մէնսուբ օլաղրմ ֆիրգասան ինթիանապմա մուվաֆագաթ իտիմշ իսէ, չիմտի գապուլ իտէմատիմտէն տօլայը մէսուլ սէպէրիմ» տէմշ տիր։

Մ. Հայկազն էֆ.— Տեղապահ Ս. մէսուլիյէթի պէն գապուլ իտէրիմ տէտի, ֆագաթ քէնտիսի տէ մէսուլ տէյիլ տիր, պէնի չաղրրան Արշարունի Ս. որը, գիրա նէ Ֆէրհատ էֆ., նէ տէ Քեռթիպեան էֆ. տախի արանը վէ պուլընմամաը, տիւչիւնտիմ քի պիր էրմէնի Եպիսկոպոսընը պու հէյեթ իչինտէ եաղընը պրագմագ օլմազ, ոնրն իչիւն բէֆագաթ իհտիմ։

Ճանկիւլեան էֆ. հէր հալտէ մէպուսլարան պիրինի բէֆագաթ իհտիրմիյէ Տեղապահ Ս.նէն մէճպուր օլաղընը սէօյլէմիշ տիր։

Վ. Փափազան էֆ.— Պու միւրաճաաթ Վարչութիւնա այիտ օլան պէր մէսէլէ տէյիլ տիր։ Միւհիթէլիթ պէր գօմիսիոն վար արը, օնլար ասքէրլիք վէ մէքթէպլէր մէսէլէսի իչիւն էվվէլճէ միւրաճաաթ իհտիլեր. չիմի տէ իչի թասադիպ լիմէք իչիւն կիթիտիլեր, հատն Փողով ազասընն պու հէյեթէ միւչարէքթիր եօզ արը, հէյեթին ազասը Քեռթիպեան վէ Ֆէրհատ էֆ.լեր տիր, օնլար տա կիտէմմիշլեր օնն իչիւն պիր տիկէրի կիհմիշ, իշին պիզ այիտէթի եօզ արը։

Մ. Հայկազն էֆ.—Զանն իտէրսէմ, պէն տէ Պուշօ վէ Տալլէֆ էֆ.լեր զասար միլէթիմին մէնսաֆիհին միւտաֆաա մէնէթ կէօսթէրմէմէսի իչիւն, Պապը ալիտն պիր ֆէրման եազըրպ, ճամիլէրտէ, մէսճիտլերտէ, մահքէմէլերտէ վէ սայրը նստ ճէմիյէթլերինտէ օգունմագ իւզրէ Մըսրը ճանիկնէ կէօնտէրիտի։ (Պու ֆէրմանին այնրը պուլմագ միւմքին օլմասընդընան, մանէլի Ֆրանսրզճասընտան թէրճիւմէ օլունարդ թարիխիմդէ ակրճ օլունմըշտը)։

Ֆէրմանին պալասընտա Ֆրանսրզ միլէթինին վէ տէվլէթինին թանգրիկնէ միթասլիզ պիր թագմ էլֆազատան սօնրա, «Ֆրանսրզ միլէթի տինսիզ վէ մէդհէպսիզ պիր միլէթ տիր... Դուբան, Թէվրաթ, վէ Ինճիլ, ինտուլերինտէ մասալ նէվինտէն չէյլեր տիր. քէյֆիյէթ պու վէճհէլէ մալիւմ օլտուգտա, սիզ քի համիի տինի Իսլամսրզ, սիզ քի Բապպիլ Ալէմինէ վէ Բէդղամպերինէ ինանրը վէ իպատէթ իտէրսիզ, զրյամ իտին վէ ճէնկէ հաղրը օյուն, Հագգ Թասլա հաղրէթլերի սիզդէրէ միլլին տիր։ Համտ ու սէնալէր օլսին զրլըճլարընրդ, օգլարընրդ սիվրի, մըզրաղլարընրդ պիլէնմիշ տիր վէ թօբլրրընրդ երլտրրըմա պէնդէր։ Ազ վագրթ զարճինտա Իսլամ ասքէրի տէնէթ վէ սավէթլէ գում կիպի, վէ ոսմանմայը Հիւմայուն սէֆինէլէրի տաղլար կիպի եիւրիւյիպ սիզլերէ եարտրմա կէլճէք տիր... Ֆրանսրզլարընն քիւլլէնն խարապէթինի Հագգ Թասլա հաղրէթլերի սիզին էլինդէլ իհրա իտէճէք տիր, վէ ռիւզգեարընն չէօղ դումանը տաղրթարը կիպի, պուլնարը տախի սիզլերին չէճասիր սասուրրդ, էսէրլերի նապէտտա օլաճագ արը։ Հագգ Թասլանընն վատը սահին օլուգ, տինսիզլերէ իւմիտ դարմայարագ ճիւմէյտի թէլէֆ օլաճագլար արը։ Պորի Թասլա հաղրէթլերինէ հէզար համտ ու սէնալէր օլսին։»

Պու ֆէրման պէրմուճիպի Իրատէ Մըսրընն հէր թաքրինտա օգունրպ, կէրէք հիքմէթը Շէրիյէի Սուլթանիյէտէն վատ օլան պու էմրը Ավնին ահքամընտան, կէրէք Մուբատ պէյ թարֆտարարընրնն թէկվիգաթինտան վէ կէրէք Ինկիլիզին կիզի մէմուրարը թանրիգեաթինտան Մըսրը էհալիսի ճէսարէթ ալարագ Ֆրանսրզա լիքրաթ խուսուսէթ իպրաղ իհմէյէ պաչարը։ Վէ պայրճա Շէյխ վէ Իլէմա թաղրմը պիմիրեն էհալիյի թուդեանա տավէթ իհմէքտէ օլընը, էօթէտ պէրիտէ զօրպալրգ ալամէթլերի տակը կէօրունմէյէ պաչլատը, Ֆրանսրզլար պու պապէ ֆէվգալատէ չիտէթ կէօսթէրիպ, թուրթրզլարընը թիւֆէնգլէտիրէր, լաքէն հիսսի թապիի իլէ ադչամա ասպանա պիր պէօյիրք ֆէսատ տաբի պէգլէնիրմէքտէ իտի։

Մէտիճէյի Մըսրընն սօգալարը զայէթ տար օյտուգտան մատտա, արապարընն եաղմա հիւճիմնէնէն սապմ օլմագ իւզրէ կէճէլերի մանալէլերին ճիւմլէսի մէթին վէ ճէսիմ գաբուլար իլէ զաբաթընը իտի։ Պոնաբարթ իֆրաթ ազըպէթ էնտէրիքլէ, Մըսրը էհալիսինին զօրպալը զալգմալարընը իպթիտաատէն պէրու ինթիամ սապրպ պու գաբուլարը զաբալարագ մուղալէմէթ իտէմէմէլերի իչիւն Մըսրընա վիրուտնտէ ճիւմէսինի պօղտուրմըշ իտի, Ֆրանսրզարընն պէլտէյի Մըսրընա ուսմամ պիր զըթալտան գուրթուլմալարը անճաղ պու ինթիանա համ օլընը։

1798 Թըրնի էվվէլնի պիրինտէ կէճէլէյին Մէտինէյի Մըսրընա Ֆրանսրզլար ալկինէ պիր տէհէլի թուդեան տրը զուհուր իհտի. հէր թարֆտան էհալի պիլանընրդ, «Ֆրանսրզլար գալթ օլսո՛ւն» տէյի պաղրրչմայա, տար օգալարտա բասթ կէլտիքլերի Ֆրանսրզ ասքէրլերինի վուրուալ էօլսիւմէյէ պաչլատրլար. Ֆրանսրզ ասքէրի իմտատա եէթիչպ հէր սօգալրն պաչընը

մէյթ կէօսթէրմէմէսի իչիւն, Պապը ալիտն պիր ֆէրման եազըրպ, ճամիլերտէ, մէսճիտլերտէ, մահքէմէլերտէ վէ սայրը նստ ճէմիյէթլերինտէ օգունմագ իւզրէ Մըսրը ճանինինէ կէօնտէրիտի։ (Պու ֆէրմանին այնրը պուլմագ միւմքին օլմասընդընան, մանէլի Ֆրանսրզճասընտան թէրճիւմէ օլունարդ թարիխիմդէ ակրճ օլունմըշտը)։

Ֆէրմանին պալասընտա Ֆրանսրզ միլէթինին վէ տէվլէթինին թանգրիկնէ միթասլիզ պիր թագմ էլֆազատան սօնրա, «Ֆրանսրզ միլէթի տինսիզ վէ մէդհէպսիզ պիր միլէթ տիր... Դուբան, Թէվրաթ, վէ Ինճիլ, ինտուլերինտէ մասալ նէվինտէն չէյլեր տիր. քէյֆիյէթ պու վէճհէլէ մալիւմ օլտուգտա, սիզ քի համիի տինի Իսլամսրզ, սիզ քի Բապպիլ Ալէմինէ վէ Բէդղամպերինէ ինանրը վէ իպատէթ իտէրսիզ, զրյամ իտին վէ ճէնկէ հաղրը օյուն, Հագգ Թասլա հաղրէթլերի սիզդէրէ միլլին տիր։ Համտ ու սէնալէր օլսին զրլըճլարընրդ, օգլարընրդ սիվրի, մըզրաղլարընրդ պիլէնմիշ տիր վէ թօբլրրընրդ երլտրրըմա պէնդէր։ Ազ վագրթ զարճինտա Իսլամ ասքէրի տէնէթ վէ սավէթլէ գում կիպի, վէ ոսմանմայը Հիւմայուն սէֆինէլէրի տաղլար կիպի եիւրիւյիպ սիզլերէ եարտրմա կէլճէք տիր... Ֆրանսրզլարընն քիւլլէնն խարապէթինի Հագգ Թասլա հաղրէթլերի սիզին էլինդէլ իհրա իտէճէք տիր, վէ ռիւզգեարընն չէօղ դումանը տաղրթարը կիպի, պուլնարը տախի սիզլերին չէճասիր սասուրրդ, էսէրլերի նապէտտա օլաճագ արը։ Հագգ Թասլանընն վատը սահին օլուգ, տինսիզլերէ իւմիտ դարմայարագ ճիւմէյտի թէլէֆ օլաճագլար արը։ Պորի Թասլա հաղրէթլերինէ հէզար համտ ու սէնալէր օլսին։»

Պու ֆէրման պէրմուճիպի Իրատէ Մըսրընն հէր թաքրինտա օգունրպ, կէրէք հիքմէթը Շէրիյէի Սուլթանիյէտէն վատ օլան պու էմրը Ավնին ահքամընտան, կէրէք Մուբատ պէյ թարֆտարարընրնն թէկվիգաթինտան վէ կէրէք Ինկիլիզին կիզի մէմուրարը թանրիգեաթինտան Մըսրը էհալիսի ճէսարէթ ալարագ Ֆրանսրզա լիքրաթ խուսուսէթ իպրաղ իհմէյէ պաչարը։ Վէ պայրճա Շէյխ վէ Իլէմա թաղրմը պիմիրեն էհալիյի թուդեանա տավէթ իհմէքտէ օլընը, էօթէտ պէրիտէ զօրպալրգ ալամէթլերի տակը կէօրունմէյէ պաչլատը, Ֆրանսրզլար պու պապէ ֆէվգալատէ չիտէթ կէօսթէրիպ, թուրթրզլարընը թիւֆէնգլէտիրէր, լաքէն հիսսի թապիի իլէ ադչամա ասպանա պիր պէօյիրք ֆէսատ տաբի պէգլէնիրմէքտէ իտի։

Մէտիճէյի Մըսրընն սօգալարը զայէթ տար օյտուգտան մատտա, արապարընն եաղմա հիւճիմնէնէն սապմ օլմագ իւզրէ կէճէլերի մանալէլերին ճիւմլէսի մէթին վէ ճէսիմ գաբուլար իլէ զաբաթընը իտի։ Պոնաբարթ իֆրաթ ազըպէթ էնտէրիքլէ, Մըսրը էհալիսինին զօրպալը զալգմալարընը իպթիտաատէն պէրու ինթիամ սապրպ պու գաբուլարը զաբալարագ մուղալէմէթ իտէմէմէլերի իչիւն Մըսրընա վիրուտնտէ ճիւմէսինի պօղտուրմըշ իտի, Ֆրանսրզարընն պէլտէյի Մըսրընա ուսմամ պիր զըթալտան գուրթուլմալարը անճաղ պու ինթիանա համ օլընը։

1798 Թըրնի էվվէլնի պիրինտէ կէճէլէյին Մէտինէյի Մըսրընա Ֆրանսրզլար ալկինէ պիր տէհէլի թուդեան տրը զուհուր իհտի. հէր թարֆտան էհալի պիլանընրդ, «Ֆրանսրզլար գալթ օլսո՛ւն» տէյի պաղրրչմայա, տար օգալարտա բասթ կէլտիքլերի Ֆրանսրզ ասքէրլերինի վուրուալ էօլսիւմէյէ պաչլատրլար. Ֆրանսրզ ասքէրի իմտատա եէթիչպ հէր սօգալրն պաչընը

բաքինտա օգունրպ, կէրէք հիքմէթը Շէրիյէի Սուլթանիյէտէն վատ օլան պու էմրը Ավնին ահքամընտան, կէրէք Մուբատ պէյ թարֆտարարընրնն թէկվիգաթինտան վէ կէրէք Ինկիլիզին կիզի մէմուրարը թանրիգեաթինտան Մըսրը էհալիսի ճէսարէթ ալարագ Ֆրանսրզա լիքրաթ խուսուսէթ իպրաղ իհմէյէ պաչարը։ Վէ պայրճա Շէյխ վէ Իլէմա թաղրմը պիմիրեն էհալիյի թուդեանա տավէթ իհմէքտէ օլընը, էօթէտ պէրիտէ զօրպալրգ ալամէթլերի տակը կէօրունմէյէ պաչլատը, Ֆրանսրզլար պու պապէ ֆէվգալատէ չիտէթ կէօսթէրիպ, թուրթրզլարընը թիւֆէնգլէտիրէր, լաքէն հիսսի թապիի իլէ ադչամա ասպանա պիր պէօյիրք ֆէսատ տաբի պէգլէնիրմէքտէ իտի։

Մէտիճէյի Մըսրընն սօգալարը զայէթ տար օյտուգտան մատտա, արապարընն եաղմա հիւճիմնէնէն սապմ օլմագ իւզրէ կէճէլերի մանալէլերին ճիւմլէսի մէթին վէ ճէսիմ գաբուլար իլէ զաբաթընը իտի։ Պոնաբարթ իֆրաթ ազըպէթ էնտէրիքլէ, Մըսրը էհալիսինին զօրպալը զալգմալարընը իպթիտաատէն պէրու ինթիամ սապրպ պու գաբուլարը զաբալարագ մուղալէմէթ իտէմէմէլերի իչիւն Մըսրընա վիրուտնտէ ճիւմէսինի պօղտուրմըշ իտի, Ֆրանսրզարընն պէլտէյի Մըսրընա ուսմամ պիր զըթալտան գուրթուլմալարը անճաղ պու ինթիանա համ օլընը։

1798 Թըրնի էվվէլնի պիրինտէ կէճէլէյին Մէտինէյի Մըսրընա Ֆրանսրզլար ալկինէ պիր տէհէլի թուդեան տրը զուհուր իհտի. հէր թարֆտան էհալի պիլանընրդ, «Ֆրանսրզլար գալթ օլսո՛ւն» տէյի պաղրրչմայա, տար օգալարտա բասթ կէլտիքլերի Ֆրանսրզ ասքէրլերինի վուրուալ էօլսիւմէյէ պաչլատրլար. Ֆրանսրզ ասքէրի իմտատա եէթիչպ հէր սօգալրն պաչընը

Պէյազճեան էֆ.նին թէքլիֆնամէսի իլէ Մէշիա վուգու պուլան ինթիանապն իլգ զըսմընը, եանի 4 ադանին ինթիանապը մէյրու ատտ իտէրէք, տիկէր էնին ինթիանապը ֆէսխ իտէճէք իտի։

Գասպարեան էֆ.նին թէքլիֆնամէսի իսէ թէքմիլ մուամէյէի եանի 8էնին ինթիանապը տա ֆէսխ իտիյօր իտի։

Իլթ թէքլիֆնամէ 14է գարը 21 բէյ իլէ գապուլ օլընմըշ, պէնանէն ալէյհ բուհանի երեսփոխան ինթիանապ օլընան Տ. Գէորգ Երէցեան, Տ. Գաբրիէլ ճէվահիրեան եպսկ.լարին վէ Տ. Տիրայր Մարգարեան վէ Տ. Ղեւոնդ Դուրեան Վ.լերին ինթիանապընը Մէճլիսէճէ թասսիգ իտիրմիշ արը։

Պու մուամէյէ խիթամ պուլարգան սօնրա Մէճլիս տաղրմըշ արը։

——oo——

ԷՋՄԻԱՅԻՆԷ կիտէճէք բուհանի վէ վէքիլեր հագգընա Բաթրիգխանէխնէն Բուսիա սէֆարէթինէ պիր մէքթուպ կէճտէրիրիպ, ինմախէ գասար ինթիանապը Բաթրիդխանէյէ իշար օլընանլարը լիսթալարը կէճտէրիրմիշ տիր։ Տիւն սէֆարէթի թէրճիմանլարընտան Պօղնազեան էֆ. Տեղապահ Ս.ը զիյարէթ իտէրէք ուսմամ լիսթանընն թաղտիմնի թալէպ իհմիշ տիր։ Մուսմաիլէյհ Սթանպոլ վէ սաիր պիր իքի մահալլէրէ էնուղ ինթիանապ իթրա օլընմասրդընտան ծնլար տա իքմալ իտիլիքտէն սօնրա պու կիհնէյրտէ կէճտէրիլճէյինի ճէվապէն պէյան իհմիշ տիր։

ՇԻՆԵԼԻՏԷ Տօքթ. Բիլչդէֆին թէտաիխանէսի էյթամխանէ ինթիանապ իտիրմէք իւզրէ 6000 լիրայա սաթին ալընմըշ օլուգ, տիւն ֆէրաղ մուամէյէսի իթրա իտիրմիշ տիր։ Պու պինա Շեյլի գարագօլընն ինթիանլիտէ դայէթ միւհաքէմ վէ կիւզել պիր թարդտա եարբըմը օլարդընտան, էլեէվմ 10,000 լիրա գըյմէթի օլարդը սէօյլենիյօր։

Դէորգ էֆ. Ասլանեան պու պինանընն տախիլի թագտիմթընա տայիր պիր բլան թէրթիպ իհմիշ օլարդընտան 2—300 լիրա իլէ ինչաաթ պայա չըդագիլճէճէք վէ յուտնվար այը զարճինտա իքմալ իտիլճէք տիր։ Էյթամխանէնին այրը պիր իտարէ հէյեէրի օլաճագ արը։

Թիֆլիզցէն Պ. Առաքել Սարուխան Տօքթ Թորգոմեան էֆ.է աթիտէքի թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր։

«Թիֆլիզ ճլամանի վէքիլլերինին ինթիանապը իհրա օլընը, ճլամէսի տէ Օրմանեան Ս.նին կաթողիկոսլըղընա թարաֆտար տրբլար։»

ԹԱՐԻՃԻՅԷ

ՁԻՆ ԻՀԹԻԼԱԼ

—o—

Ձին մէմալիքի պու կիւն ախէյէր իչինտէ եանրյօր։ ֆագաթ Մանչու իմբէրաթօր իսանէտանընն բօյիթիպասը հայա հսկի բաս հսկի համամ ուսուլինտէ տէվամ իտիյօր։ Ձին հիքմէթի գօրգուսընան Եուան-Չի-Թէյի կէրի չաղբրան։ Պոնընա պէրապէր իսլամաթ թարաֆտարարընրնն տա մէվդյը իգիթտարա կէլտիյի կէօրիւմէքտէ տիր։

Շըմէնտրֆէրլեր նաղբրը իմբէրաթօրին կամլինէ իսքամէթ իսէմէյէրէք պիր չօգ խախարատա պուլընմագ թէօհմէթի իլէ ադ օլընար։ Եէրինէ Եուան-Չի-Թէյին ատամարընտան պիրի թային օլընար վէ Ձին իմբէրաթօրը էյան իսլամաթ վէ թէճէտտիւա իթրա իտէճէյինի վասյ իլէ վագրթ կէչիրիյօր։

Պու վատար վէ տարավէրարար ամէրիկէրտէն պէրու սէվամ իթմէքտէ օլարընընտան, մէյրութիյէթ թարաֆտարարը արթրգ պու կիպի վատարա էհմմիյէթի վէրմէյօր։

1905 սէնէսինտէ Ճարօնիա-Ռուսիա մուհարէպէսինէն սօնրա Նայիպի հիքմէթի, Ձինտէ արթրգ իսլամաթ իթրասը էլդէմ օլտընընա զանի օլմը իտի։

Եուան-Չի-Թէյ մէվզրը իպթիտարա կէչտի, իսլամաթ իթրասը իչիւն պիր զամանսիոն թէչդիլ օլընտար. պիր էմրտամի իմրէրաթօրի իշգենճէյի լազվ իհտի. հիւզլէրճէ մէքթէպլեր այրլար. օրատա եվրօքա ուսուլինճէ թէնսիզաթ էտիլի. Ձին ասքէրի մանօվրարը պէօյիք թագտիրաթ իլէ եատ օլընար. Ամէրիգայա, Եվրօքայա հէյեթլեր կէճտէրիրի, խիւլասա՝ պու ֆաալիյէթ 1906 սէնէսինին նրսֆինա գատար տէվամ իհտի։

Իմթիյազլարը թէչիլիյէյէ տիւշտիյինտէն տօլայը էնտիլէրէ կիրիֆթար օլան Մանչուլար վէ rեազսիօնեr Ձինլիլեր, իսլամաթ թարաֆտարանը ալէյհինէ հարաքէթէ պայշարարար, նինայէթ մէգթիբ 1906 սէնէսինի նինայէթլերինտէ Եուան-Չի-Թէյ մէվզրինի դայպ իհտի վէ եէնտինտէ էրաբա ճաաթա մէճպուր օլար, վէ 1909սա թէքրար աղ էհտի։

Շիմտի իսէ Ձին հիւքիւմէթի թէքրար Եուան-Չի-Թէյէ ճէլպ էտիյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԻՒՐՔԻԱ ԻԹԱԼԻԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

—o—o—

ԹԱՐԱՊԼՈՒՍՏԱ. ԳԸԹԱԼ

—o—o—

Թարապլուսը Ղարպ գօմանտանը միրալայ Նէչէթ պէյտէն հուլտ.19 թարիխի իլէ Հարպկյէ նէգարէթինէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ արը։

«Իթալիանլար կէչէնէ Թարապլուս ճիվարընտաքի Մէնէյէ նահիյէսի մասում էհալիսինէն պիր խայիսինի գատրն վէ չօճուզլարբրյա պէրապէր գօլարընը պաղայարագ գաթլ իհտիքլերի կիպի սախրէն տախի 5 մասում. գաթլ իհմիշլեր տիր։ Էօթէյէ պէրիտէ գօյուն կիպի պօղապանմըշ պիր չօգ ճէսկայտէր կէօրիւմէքտէ օլտուղընտան իհտիանլարըն չու վանչէթինէ տէմը մէսէնիյէթ գարշը բրօթէսթօ խիլմէսինի հիքմէթիմիզտէն ըէճո իտէրիմ»։

Աֆանս Ֆուրիէյնին Բարիզտէն ալաքիր. նոյնմբեր 2 թարիխյէ պտրդը թէլէկրաֆ արը։

«Եվրօքա կաղէթալարը Օսմ միլէթինին թավր ու վազիյէթինտէքի չայանը թագտիր վէ հայրէթը տօսթիյէ գայա իհմէք խուսուսընտա եէգզէպան արը։ Գուվվէթի վէ հագգընտան էմին օլան Օսմանը միլէթի ահվալը ճիտտիյէ վէ ֆէվգէլատէ էլդէմ օլան սիւքիւն ու իհթիտալան պիր լանգա պիլէ այրըլմամըշ արը։ Ֆէլաքէթին էօնինտէ քէնտինի եէէսէ գարտրրմայան վէ զալէպէ վէ մուվաֆֆագրյէթլերի սաքինանէ թէլազգը իսէն պիր զամ իչիւն թապիի կէօրիւլճէճէք թէհնիճաթա բաղմին, մէմալիքը վասիի Օսմանիյէնին հիչ պիր եէրինտէ ինթիզամընդրգ ալէամէթլերի զուհուր իհտիկի խապէր վերիլմիյօր։»

Նէչէթ պէյին պալէատէքի թէլէկրաֆա բէճասը գապուլ օլընրպ հիքմէթի Օսմ. սէֆիրլերինէ լազըմ կէլէն թալիմաթը վերմիշ տիր։ Պու կիւնքի թիւրքճէ կազէթալար Իթալիան վահչէթլերինէ գարշը սապր ու ինթիտալ թամսկյէ իտիյօրլար։ «Սապահ» իսէ հէր թարաֆտա հաթթա էն ուֆագ զասապա վէ քէօյլերէ պիլէ մրթինկլեր ադտրյա Իթալիանլարը վահչէթլերինի ալէնէն թագտիր վէ պու վահչիքլերին վիճանը ուսմանիյի էզտիկի բէսմէն կէօսթէրմէսինին գուվվէի իհրահյէտէն թալէպ իհմէկէ տավէթ իհտիկի կիպի Իթալիանլար՝ մուհարէպէյի տէվամ իհտիքճէ ծնա նէ բարաճա վէ նէ տէ սարը սուբէթլէ մուավէնէթ օլընմամասը մէտէնի միլլեթլերէն պէքլէնտիքինի պէյան իտիյօր։

Իթալիանլար՝ Թարապլուս պօմպարտիմանընտան եվվէլ կէճտէրտիքլերի պիր պէյանանամէ իլէ չէհրէ գաթիին պիր թօր տիւշմէյէճէկինի սէօյլէմիշլեր իսէ տէ, հէր թարաֆտա պէօյլէ չարտա կիւլլէ վէ թօր սավուրտրգլարը կէօրիւմիշ վէ չէհրի 2 սաաթ թօբա թուքմըշլար արը։ Աքբան կիւլլեերտէն պիրի Թային օլընար վէ Ձին իմբէրաթօրը էյան իսլամաթ վէ թէճէտտիւա իթրա իտէճէյինի վասյ իլէ վագրթ կէչիրիյօր։

Պու վատար վէ տարավէրարար ամէրիկէրտէն պէրու սէվամ իթմէքտէ օլարընընտան, մէյրութիյէթ թարաֆտարարը արթրգ պու կիպի վատարա էհմմիյէթի վէրմէյօր։

1905 սէնէսինտէ Ճարօնիա-Ռուսիա մուհարէպէսինէն սօնրա Նայիպի հիքմէթի, Ձինտէ արթրգ իսլամաթ իթրասը էլդէմ օլտընընա զանի օլմը իտի։

Եուան-Չի-Թէյ մէվզրը իպթիտարա կէչտի, իսլամաթ իթրասը իչիւն պիր զամանսիոն թէչդիլ օլընտար. պիր էմրտամի իմրէրաթօրի իշգենճէյի լազվ իհտի. հիւզլէրճէ մէքթէպլեր այրլար. օրատա եվրօքա ուսուլինճէ թէնսիզաթ էտիլի. Ձին ասքէրի մանօվրարը պէօյիք թագտիրաթ իլէ եատ օլընար. Ամէրիգայա, Եվրօքայա հէյեթլեր կէճտէրիրի, խիւլասա՝ պու ֆաալիյէթ 1906 սէնէսինին նրսֆինա գատար տէվամ իհտի։

Իմթիյազլարը թէչիլիյէյէ տիւշտիյինտէն տօլայը էնտիլէրէ կիրիֆթար օլան Մանչուլար վէ rեազսիօնեr Ձինլիլեր, իսլամաթ թարաֆտարանը ալէյհինէ հարաքէթէ պայշարարար, նինայէթ մէգթիբ 1906 սէնէսինի նինայէթլերինտէ Եուան-Չի-Թէյ մէվզրինի դայպ իհտի վէ եէնտինտէ էրաբա ճաաթա մէճպուր օլար, վէ 1909սա թէքրար աղ էհտի։

Շիմտի իսէ Ձին հիւքիւմէթի թէքրար Եուան-Չի-Թէյի ճէլպ էտիյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԻՒՐՔԻԱ ԻԹԱԼԻԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

—o—o—

ԹԱՐԱՊԼՈՒՍՏԱ. ԳԸԹԱԼ

—o—o—

Թարապլուսը Ղարպ գօմանտանը միրալայ Նէչէթ պէյտէն հուլտ.19 թարիխի իլէ Հարպկյէ նէգարէթինէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ արը։

«Իթալիանլար կէչէնէ Թարապլուս ճիվարընտաքի Մէնէյէ նահիյէսի մասում էհալիսինէն պիր խայիսինի գատրն վէ չօճուզլարբրյա պէրապէր գօլարընը պաղայարագ գաթլ իհտիքլերի կիպի սախրէն տախի 5 մասում. գաթլ իհմիշլեր տիր։ Էօթէյէ պէրիտէ գօյուն կիպի պօղապանմըշ պիր չօգ ճէսկայտէր կէօրիւմէքտէ օլտուղընտան իհտիանլարըն չու վանչէթինէ տէմը մէսէնիյէթ գարշը բրօթէսթօ խիլմէսինի հիքմէթիմիզտէն ըէճո իտէրիմ»։

Աֆանս Ֆուրիէյնին Բարիզտէն ալաքիր. նոյնմբեր 2 թարիխյէ պտրդը թէլէկրաֆ արը։

«Եվրօքա կաղէթալարը Օսմ միլէթինին թավր ու վազիյէթինտէքի չայանը թագտիր վէ հայրէթը տօսթիյէ գայա իհմէք խուսուսընտա եէգզէպան արը։ Գուվվէթի վէ հագգընտան էմին օլան Օսմանը միլէթի ահվալը ճիտտիյէ վէ ֆէվգէլատէ էլդէմ օլան սիւքիւն ու իհթիտալան պիր լանգա պիլէ այրըլմամըշ արը։ Ֆէլաքէթին էօնինտէ քէնտինի եէէսէ գարտրրմայան վէ զալէպէ վէ մուվա

վարիա սէֆիրլերի Իթալիա նամբնա Պապը Ալիյէ ղայէթ միւսաիր սուլ թէքֆիլերինաէ պուլունմըշլար տը։ Պու Մէքքէֆիէր բէտա օլնմըշլար տը, «Ֆրանսիրէր Զայիմունէ»տա տէյօր քի, Ֆրանսա վէ Ինկիլիէրա սէֆիրլերի Պապը Ալիյէ միւբաճաաթլա Բօմա գապէէտի Զարմանաէ իճրա Իթալիէլերի թէվասսութ թիմէնիպ գալտրզրը, վէ Իթալիա խալիյէ նէզարէթինին անմագ Ալէմանիա մէն թէվասսութրնը դապալ իսէպիէնիկնի պէյան իմիմլէր տիր։

Արապլար Իսլամնարը ավլամագ իչին պիր ուսուլ պուլմըշլար տրը. Իթալիանլարըն ճէսարէթանէպլիկնի պիսիրլերինաէն քէնտիլերին ճիզի պիր էյտէն գօրբուսարագ ծնլարը գայրրարզարը գէման հէման Իսլամլարնը քանէֆէնին արտատան եարալայարագ մէլէկ իսիյօրլար իմշ։

Օամ. օրտուսը Թարապլուսն գտրա Թարաֆընատի իսիմիսէրաէ զապթ վէ չէրի գարատան մուհասէրէ իլէ Թօրա Թուխարագ Մէքիմ օրտուրը տիշանա Թէքիկ էյէտիկինի «Իսլամ»ա պա Թէյէկրաֆ պիտրիրիյօր։

§ կէճէ կէլէն Թէյէկրաֆլար։

Բարիզ 2 նոյմ.—Բօմատան կէլէն Թէյէկրաֆլարա կէօրէ, Մ. Ճիյօլիթթի վէ սաիր Իթալիան ռիճալը Թարապլուսա Օամ.լարը չլատէթլէ մուգավէմէթ իլէ Իթալիէլարա քիւլի Թէյէֆան վէրմիշլերի նաղարը տիդգաթա ատան Իթալիա խարիճիյէ նէզարէթի Թարապլուսդն Թրիպոլիսա գէտիրիլմէսի ճարա քանաթ իճրասընա գարար վէրմիշ տիր։ Դրանսա բոլիթիգա մէհաֆիլի՝ պու կիսի խապէրլերէ էնիդիյէ Իթալիայ էյան Իթալիանդն մուհարէպէ մէյսանդրնդն Թարապլուսա Թահտիսնէ տաիր վէրտիյի Թէյէմնաթա էնիդիյէ խիյօր։ Մամաֆիհի հիչ պէքլէնմէյօրլար պու խապէրլեր Թէյլիա խէրսէ, Իթալիանդն Իթհամա չայան օլաճաղը վէ Պալգանլար ասայիչինի պոզանագ օլան Ադնավուտլուգ սահիլնէտ վէ Ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտէ Իթալիա ֆիլօսընդն հարաքեաթընը մէն Իթմէք իւզրէ պէօյիւք տէվլէթլերին մուսահէլէյէ մէճպուր օլաճաղլարը սէօյլենիյօր։

Մալթա.— Թարապլուսա ֆուրթունալար չլատէթլէ տէվամ իսիյօր։ Մէնէբալ Դանէվատան թալիմաթ ալմաղա կիտէն պիր չալուբա տէվրիրիպ իչինտէքի պիր գապիթ իլէ թայֆալար պօղուշմըշլար տրը։ Ֆուրթունա տէվամ իսէրսէ, դարայա ասքէր չզգարամայաճագլար։

Բօմա.— Իչինտէ ասլու խասթա վէ եարալը պուլունան Բէճինա էլեռա խասթանէ կէմիսի Թարապլուսատան Նաբոլիյէ եէթիրմիշ տիր։

Բարիզ.— (միսթաաճէլ տիր) Իթալիանդն Սուրիա սէվասիրինտէ հարաքեաթ իճրասընա գարար վէրմիկի դայէթ մուհիմ պիր բոլիթիգա մէնպասնատան Թէյէմին իսիյմիշ տիր։ (Աժանս Օբիանիալատա խապէրի գայրը լիթիյաթլա վէրիյօր)։

Նիւ Եորգ 3 Նոյ.—Թիւրքիայա ֆէվգէլատէ ասսիլրգ կէօսթէրէն պուրա բոլիթիգա մէհաֆիլի՝ չու մուհարէպէնին հաքմմ վաբթարյա հալլինէ Թիւրքիանդն գայրէթ իթմէսինի թավսիյէ իսիյօրլար։ Ամէրիգա հիւքիւմէթի պիթարաքիլըզնը մուհաֆաղ իթմէքլէ պէրապէր Լա Հէյ ահանամէսի ահքեատնդն թանգիրի իչին Եվրօբա տէվլէթլերի նէզտինատ Թէչպիս իթմէկէ մէյիլլի տիյ։ Ամիրիգանդն ասագդ Սթանպօլ սէֆիրի Մ.Օթրատսիթթաեանլարդն վահչէթինէ գարշըպէյանը նէֆրէթ իթմէքլէ պէրապէր չիտէթլէ իճրան նուճուզ իսիյօր։

§ Վիչինատան կէլէն պիր Թէյէկրաֆա կէօրէ, Իսքէնտէրիյէտ Իթալանլար ալէյհինտէ էվվէլճէ վուգու պուլան նիմայիշլէրտէ Եունանլըլարատա Թէարրուզ իսիրտիկնտէն մէրգուզմար բէվօլվերլերէ միւսաթէյան նէֆէտ մէճպուր պվուչար տը։

Իրան եիւզտէն գիյատէ Իրան Թիճար վէ մլուԹէպէրանը տիւն Վալիսէ խանդնատ Թօբլանըզ, պունլարատան պիր իքնսի նուճթգար իսրասըյա Իթալիա զարը բրօթէսթօ վէ իսլամիյէթն վանտէթինտէն պանա Իթմիշլեր տիր։ Պիր իսանէ ճէմնտէ պաշլանըզ 10 սաղիգա զարքնատա մուհիմ պիր մէպլաղ հասրլ օլմուշ տը։

ԹԻՒՐԿԻԱՆԸՆ ԱՇՎԱԼԸ ԻԳԹԻՍԱՏԻԳԼՈՒ

Ֆրայէ Բրեսսէտէն։

Իթալիա մուհարէպէսինին զուհուրնդն պէրու Թիւրքիատա մուամէլաԹը Թիճճարիյէ պիւսպիթիւն տուրմըշ տը։ Պու սէնէ մահնուլաթ պէրէքէթլի օլարդրնատան էրզատը Թիճարէթ սօն պահար միւնասիպէթի իլէ էյի իշլեր եարամագ իւմիտնէտ պուլընիյօր իտի ինսէ տէ, մաէթթէէսիւֆ մուհարէպէի հաբերէ սէպէպինտէն պու իւմիտ պօշա չըգմըշ տրը։

Նարգ հէալիսի էվվէլտէն պէրու գարբօգլզգ զէմանլարտա բարասընը եեռի կէօմրեի ալբօմրը տր։

Կէչէն իլա պահարտա տախի Արնավուտլուգ ըսանը գուհուր էթմէյի զէման՝ Ամասօլը էհալիսի բարասընը աղաճլարդն ալինտա սաղլատ վէ մուամէլաթը Թիճճարիյէ տէ սէքթէյէ օղրատր։

Պու քէրրէ իսէ ամրը հալ տահա պէօյիւք պիր միգեատա վուգու պուլմըշ տրը։ Գարբշրզգ զէմանլարտա էն էվվէլ միւշքիլաթա տիւշար օլան Թիճճար սընրգը տրը. գիրա պուտլարդն իտարէի մուամէլաթ իչին գիւվէնտիյէրի պանգալար պէօյէ վագթլարտա տէրհալ գրէսալի քէսէրլեր վէ պունէն ալէհ Թիճճար պօրճրնը էօտէմէք իչին բէք չօգ միւշքիլաթ իչինտէ գալրը. պու սէպէպտէն տոլայր էյեէվմ Թիւրքիատա վէ ալէյհուսուս Սթանպօլտա պիր չօգ Թիճարէթիանէ զայէթ սրգունրը պիր հալտէ պուլընրշօրլար. վէ էկէր անվալը հազրբէ ենինտէն տիւզէմէգ իսէ, միւասիֆ նէթիճէլէր զուհուրինտէն օրգուլրը։

Շիմտիսէն Միհալի պանդասը Թաթիլի Թէէտիյաթա մէճպուր օլմըշ տրը. տիկէր պանը պանդալար տախի, էմանէթ բարա պրադանլար բարալարընը էջմիշ օլտրգլարընատան նոտի դայէթ միւշքիլ պիր հալէ կէլմիյէր տիր։

Թիւրքիատա պուհրանր մալի էսէրլերի կէօրիւլիր կէօրիւմէդ, տէրհալ պաղը մուհիմ պանդալար հիւքիւմէթէ միւրասաթլա Թէէտիյաթա գօլայրգ վէրիրմէք իւզրէ Թէապիրլեր իճրասընը բէճա էտէրէք մorաporիսմ Թէքլիֆ էթմիյէր իսէ տէ, հիւքիւմէթճէ մուվաֆաղաթ օյնամմըշ տրը։

Էլեէվմ Սթանպօլ բիյացասընատա Օամ. ալթունրնդն ազրը հիսս օլմուաճագ տերճէյէ կէլմիշ տիր. պունընատա սէպէպի էհալինդն ալթուն բարարարընը սապլամար վէ պիրտէ մահանէ մէվսիմի օլտրը ճիհէթլէ, վիլայէթլերէ քիւլյէթլի բարա նագլ իտիրմէսի տիր։

Զաթէն հէր սէնէ պու մէվսիմտէ Սթանպօլ բիյացասընատա ալթուն ազչէ ազալրը. էվվօբա բիյացալարը իւզրէրինէ Դամպիօ ֆիյաթը բէք եիւքսէլմիշ տիր։

Վագատա Օամ. պանդասը իչէ սայիր պաղը պանդալար էվվօբատան Սթանպօլա քիւլյէթլի ալթուն ազչէ կէլթրմիյէր իսէ տէ, հէր կիւն միւթէմատիյէն Զարպխանէտէ քէսիլէն ալթուն սէքքէլէր կիւնլիւք իհթիյաճթա եէթիշմէյօր։

Իրանը հարպ օլընճա 15 կիւն իչինտէ Զարպխանէտէ պիր միլիոն Օամ. լիրասը քէսիլմիշ տիր. Շիմտիյէ գատար քէսիլէն սիքքէ միգտարը իսէ skorp միլիոն Օամ. լիրասը պալիր օլմըշ տրը։

Օն միլիոնլըգ կիւմիւշ ազչէ իլէ այնը միգտարտաքի նիքէլ բարա տտ պունրն խարիճլատէ տիր։

Զաթը Շահանէնին թախթը Օսմանիյէ ճիւլուսընատան պէրու քէսիլէն ալթուն սիքքէլէր 5 միլիոն 723575 լիրա տրը։ Պիթիւն պու սիքքէլերին հէման քեաֆիէսի չիմտի մէյսանը՝ Թէատիւլտէն նապէտիտ օլմըշ տրը։ Պու Օամ. լիրալարը մէմալիքի էճնէպկիյէյէ կիթմէկ, վէ պունէն ալէյհ՝ մէմլէքէթ տտիսլինտէ սարֆնմըշ տրը։

Թիւրքիատա մուամլաթը Թիճճարիյէնին սէքթէտար օլմասը էսպապրնատան պիրիսի տէ Իթալիան էմթաասընա գարշը իլան էտիլէն պօյէօգ։

Մամաֆիհ՝ մուհարէպէ եիւզիհնատէն եալընըզ Իթալիան մէնաֆիի խալէլտար օլմասը, տիկէր մէմլէքէթլերին մէնաֆիի տախի խալէլեէգիր օլմը տրը։

ՍԷԼԱՄԼԸԳ

ալայը տիւն Պէյիքթաշտա Սինան բաշա ճամիսինտէ իճրա օլընմը։

ԵԷՄԷՆՏԷ Իսամ Եահեա իլէ գօմանատան Իզզէթ բաշա պէյնինտէ ագտ օլընան Իթիլաֆնամէ հազրնատա «Օսմանիչեր Լոյտ»ընդն մալիսմաթնա կէօրէ՝ ԵԷՄԷՆտէ ատլիյէ մէմուրլարը Թէնսիգ օլընդա Արապճայա վայրգի մէմուրիյն վէ հաքիմլէր կէօնտէրիլէճէք, վէ Սէյտիլերին իգամէթի էթտիքլերի ճամա գազասը իչին իսամ Եահեանդն հիւքեամ էջ Շէր Թայն վէ ինթիսապընա սալահիյէթի օլաճագ վէրկիլէր իսամ Եահեանդն Թայնն էսէճէյի Թահսիլատարլար մարիֆէթիյլէ Թահսիլ օլընճագ վէ վէրկիլէրին միգտարընը հիւքիւմէթ պիտիրէճէք տիր։ Վէրկիլէրին մէճմուլը հազրնատա իսամ Եահեանդ՝ վալինին վուգու պուլաճագ պիճիմէյ Թէպիրդաթընա ճէվապ վէրէճէք վէ Թէպիրդաթընը հիանի խիթաբընը սէրէօհտէ էջլէյէճէք տիր։

ԵԷՆԵԱ տահիլինտէ քեայնի պիր Բում մանաթրընատա 8 0 մանրիսէր վէ պիր խայը բէքսիմէթ էրզաք վէ սայիրէ պուլընարագ վէ հիւքիւմէթճէ զապթ օլընտրզընը վէ պու հարպ մուհիմմաթրնդն՝ պուրայա ճէմ իտիրմէսինտէ էրէկերի Եունան գոնսոլօսրնդն տահի մէտխալը օլտրզընը «Բուսէլի» եազրյօր։

ԱՏԱԲԱՋԱՐ — Պոլու չըմէնտրֆէր խաթթրընդն ինչաբ իլէ, Հայտար Բաչաբէնտիք չրմէնարֆէրինին չիֆթէ խաթթա թէպտիի հազրընատաքի էվրագ, պու կիւն Մէճիսի Վիւքէլատա թէտզզ իտիլճէճէք տիր։

Պու պապտէքի լայիհայը գանտնիյէյէ նէզարէն՝ Ատաբազար—Պոլու խաթթ 60 քիլօմէթրօ օլտրզը կիպի, Հայտար Բաչա Բէնտիք խաթթրընդն տահի չիֆթէ խաթթա Խավիլի իչին Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ մէէզտնիյէթ վէրիմիշ օլուպ, մէզքիր խաթթար՝ բրօժէկտէրինին թատարկինտէն իթիպարէն իքի պուչուգ սէնէ զարֆընատա Ատատօր չըմէնտրֆէր գումբանեասը թարաֆընատան ինչա իտիլճէճէք տիր. պէհէր քիլօմէթրօ իչին հիւքիւմէթճէ սէնէվի 1500) ֆր. հասըլթը զայրը սաֆիյէ թէէմին օլընմը տը։ Շիրքէթ 10000 լիրայը Օամ. քէֆալէթ ազչէսի սէբօզթօ իտէճէք տիր։

«ՄԱԹՊՈՒԱԹ» կազէթասը տիւն Տիվանը Հարպճա թաթիլ իտէլմէքլէ եէրինէ «Զէօրա» կազէթասը նէչր օլընմը տը։

ԷՄԻՆ էօնիւ մէրքէզինտէ պունատան ադտմ «եաչ՝սը Իթալեանլար» տէյի հազրմը օլան Մէհմէտ Ալի, Տիվանը Հարպճա 6 այ հապատ մահքիմ իտիլմիշ տիր։

ԴՕՆԵԱ հապսխանէսինտէքի մահպուսլար եէրի վէ զըրը (եապանը) դամմըյա իքի ֆըրգայա այրըլըպ տայիմա արապարընատա իսթիրաֆի էքսիք օլմազ իքէն՝ կէչէն ճիւմատա ագշամը իքի ֆըրգա արասընատա չըգան միւնազատա նէթիճէսինտէ մահպուսլարընատան 3ի ժամանամալար թարաֆընատան ճէրհ իտիլմէսի իւզրինէ սիւքիւնէթ իտատ իտիլէպլիտի Պապալըգ կազէթասընատա կէօրիւլմի տիր։

ՊԷՆԻՊԹԱՇԵՏԱ մաճունը Օամանդն 15հաշընատա քէրիմէսի Շիւքիւրէ, եիւգիւնդն էլգէմ օլտրզընը տա թատիգ էտէրէք, ինչա օլընմըշ վէ օլընանագ խաթթլարը մուհաֆաղ իլէ գապիկէէրինն չըմէնտրֆէրէրէ թէարրուզաթընը մէն էթմէյի թէատհիւտ էթմէքսէ տիր։

Ասքէրի նօգթայը նագարատան եէմէն՝ ասքէրի պիր միսթէմիքէ (քօլօնի) օրտուսը մահիյէթինի հայիզ օլաճագ վէ իպլիմնդն իհթիյաճարտա կէօրէ թատիլ օլընանագ օլան Օսմանլը օրտուսը իւնիֆորմասընը թարյրագագ տրը։ Ժամտարմա վէ զապրթա վագիֆէսի իչինն եէրլիլէր թէրճին էտիլճէք տիր։

Իսամ Եահեա 1322-1323 սէնէլէրինտէքի ըսանտրը էմասրնատա խայը մուհիմմաթ վէ թօրար զապթ իսմիշ վէ պիր չօգ էշխասը մահպուս էյլէմիշ իտի։ Իթիլաֆնամէ իսվա խիմէմի իւզրինէ, Իսամ՝ մահպուսլարը թարիյէ վէ մուհիմմաթը տախի մէմուրինի մահէլիյէյէ թէվտի էյլէյէճէյի կիպի, հիւքիւմէթի Օսմանիյէյէ պիր էճնէպի տէվլէթի թարաֆընատան թէարրուզ վուգու�կիտան թարաֆընատան թէարրուզ հիւքիւմէթ 100,000 ճէնկեհաղէր թէտարիք իսմէյի թէահհիւտ էյլէմէքսէ տիր։

ԵԷՄԷՆտէքի սիքքէ ուսուլը թէպտիլ իտիրմէյէճէք տիր։

Ճամա զազասը տահիրինտէ Իսամ Եահեա քէնտի նամբնա տախի սիքքէ քէսէպիլէճէք տիր։

ՍԷՆի սիքքէլէր քէսիլինճէ ԵԷՄԷՆտէ թէատիլ իտէն ըրալար թէտատիլ էն գալտրրըլաճագ տրը։

ԵԷՄԷՆ մէմուրլարը Արապճատան խաթինդն վէրմէք իւզրէ հիւքիւմէթ թարաֆընատան թային իտիլճէճէք տիր։

Իհթիլաֆնամէնին տիկէր նօգթալարը, մէմկէքէթին իգթիատտա թէրապգրյարը իլէ մէարիֆի ուսումիյէսինին նէյր ու թամմի հազրնատա տրը։

ԻՆԿԻԼԻԶ զապիթանրդն եայրընը Պահրիյէ նէզարէթի մայէթինտէ իսթիխատատ իտիլիպ, եօգատ սօնատա խրամէթինտէ մուսթախէմ օրտայաճաղլարընը «Իգատատ» խապէր վէրիյօր։

ՔԵԱՂՐՏԽԱՆԷ վէ Ուզունճա Օվա ճիվարընատա պու կիւն գօլ օրտու սիւվարի ֆըրդասը ամէչլի մանօվրալար եարատագ վէ մանօվրալարա Սթանպօլատա մէվճուտ պիլուսմամ սիւվարի թապտրլարը իչինբաք իտէճէք տիր։

Կէչէճէք հաֆթա ճուտա էրթէսի կիւնիւ տախի, եէնէ օ մահէլտէ բիյատէ թապտրլարը մանօվրա իճրա իտիլէճէք-լեր տիր։

Մանօվրալար սոն սիսթէմատ եարբլաճագ վէ թէլէֆոն թէմատի, թէլսիզ թէլէկրաֆ մուհապէրաթը վէ սայիրէ իճրա օլընճագը ճիհէթլէ ճիտատէն հայիվ էհէմմիյէթ տիր։

ԵՆՆԵԱ տահիլինտէ քեայնի պիր Բում մանաթրընատա 8 0 մանրիսէր վէ պիր խայը բէքսիմէթ էրզաք վէ սայիրէ պուլընարագ վէ հիւքիւմէթճէ զապթ օլընտրզընը վէ պու հարպ մուհիմմաթրնդն՝ պուրայա ճէմ իտիրմէսինտէ էրէկերի Եունան գոնսոլօսրնդն տահի մէտխալը օլտրզընը «Բուսէլի» եազրյօր։

ԱՏԱԲԱՋԱՐ — Պոլու չըմէնտրֆէր խաթթրընդն ինչաբ իլէ, Հայտար Բաչաբէնտիք չրմէնարֆէրինին չիֆթէ խաթթա թէպտիի հազրընատաքի էվրագ, պու կիւն Մէճիսի Վիւքէլատա թէտզզ իտիլճէճէք տիր։

Պու պապտէքի լայիհայը գանտնիյէյէ նէզարէն՝ Ատաբազար—Պոլու խաթթ 60 քիլօմէթրօ օլտրզը կիպի, Հայտար Բաչա Բէնտիք խաթթրընդն տահի չիֆթէ խաթթա Խավիլի իչին Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ մէէզտնիյէթ վէրիմիշ օլուպ, մէզքիր խաթթար՝ բրօժէկտէրինին թատարկինտէն իթիպարէն իքի պուչուգ սէնէ զարֆընատա Ատատօր չըմէնտրֆէր գումբանեասը թարաֆընատան ինչա իտիլճէճէք տիր. պէհէր քիլօմէթրօ իչին հիւքիւմէթճէ սէնէվի 1500) ֆր. հասըլթը զայրը սաֆիյէ թէէմին օլընմը տը։ Շիրքէթ 10000 լիրայը Օամ. քէֆալէթ ազչէսի սէբօզթօ իտէճէք տիր։

«ՄԱԹՊՈՒԱԹ» կազէթասը տիւն Տիվանը Հարպճա թաթիլ իտէլմէքլէ եէրինէ «Զէօրա» կազէթասը նէչր օլընմը տը։

ԷՄԻՆ էօնիւ մէրքէզինտէ պունատան ադտմ «եաչ՝սը Իթալեանլար» տէյի հազրմը օլան Մէհմէտ Ալի, Տիվանը Հարպճա 6 այ հապատ մահքիմ իտիլմիշ տիր։

ԴՕՆԵԱ հապսխանէսինտէքի մահպուսլար եէրի վէ զըրը (եապանը) դամմըյա իքի ֆըրգայա այրըլըպ տայիմա արապարընատա իսթիրաֆի էքսիք օլմազ իքէն՝ կէչէն ճիւմատա ագշամը իքի ֆըրգա արասընատա չըգան միւնազատա նէթիճէսինտէ մահպուսլարընատան 3ի ժամանամալար թարաֆընատան ճէրհ իտիլմէսի իւզրինէ սիւքիւնէթ իտատ իտիլէպլիտի Պապալըգ կազէթասընատա կէօրիւլմի տիր։

ՊԷՆԻՊԹԱՇԵՏԱ մաճունը Օամանդն 15հաշընատա քէրիմէսի Շիւքիւրէ, եիւգիւնդն էլգէմ օլտրզընը տա թատիգ էտէրէք, ինչա օլընմը վէ օլընանագ խաթթլարը մուհաֆաղ իլէ գապիկէէրինն չըմէնտրֆէրէրէ թէարրուզաթընը մէն էթմէյի թէատհիւտ էթմէքսէ տիր։

Ասքէրի նօգթայը նագարատան եէմէն՝ ասքէրի պիր միսթէմիքէ (քօլօնի) օրտուսը մահիյէթինի հայիզ օլաճագ վէ իպլիմնդն իհթիյաճարտա կէօրէ թատիլ օլընանագ օլան Օսմանլը օրտուսը իւնիֆորմասընը թարյրագագ տրը։ Ժամտարմա վէ զապրթա վագիֆէսի իչին եէրլիլէր թէրճին էտիլճէք տիր։

Իսամ Եահեա 1322-1323 սէնէլէրինտէքի ըսանտրը էմասրնատա խայը մուհիմմաթ վէ թօրար զապթ իսմիշ վէ պիր չօգ էշխասը մահպուս էյլէմիշ իտի։ Իթիլաֆնամէ իսվա խիմէմի իւզրինէ, Իսամ՝ մահպուսլարը թարիյէ վէ մուհիմմաթը տախի մէմուրինի մահէլիյէյէ թէվտի էյլէյէճէյի կիպի, հիւքիւմէթի Օսմանիյէյէ պիր էճնէպի տէվլէթի թարաֆընատան թէարրուզ վուգուիտ կիտան թարաֆընատան թէարրուզ հիւքիւմէթ 100,000 ճէնկեհաղէր թէտարիք իսմէյի թէահհիւտ էյլէմէքսէ տիր։

ԵԷՄԷՆտէքի սիքքէ ուսուլը թէպտիլ իտիրմէյէճէք տիր։

Ճամա զազասը տահիրինտէ Իսամ Եահեա քէնտի նամբնա տախի սիքքէ քէսէպիլէճէք տիր։

ՍԷՆի սիքքէլէր քէսիլինճէ ԵԷՄԷՆտէ թէատիլ իտէն ըրալար թէտատիլ էն գալտրրըլաճագ տրը։

ԵԷՄԷՆ մէմուրլարը Արապճատան խաթինդն վէրմէք իւզրէ հիւքիւմէթ թարաֆընատան թային իտիլճէճէք տիր։

Իհթիլաֆնամէնին տիկէր նօգթալարը, մէմկէքէթին իգթիատտա թէրապգրյարը իլէ մէարիֆի ուսումիյէսինին նէյր ու թամմի հազրնատա տրը։

ԻՆԿԻԼԻԶ զապիթանրդն եայրընը Պահրիյէ նէզարէթի մայէթինտէ իսթիխատատ իտիլիպ, եօգատ սօնատա խրամէթինտէ մուսթախէմ օրտայաճաղլարընը «Իգատատ» խապէր վէրիյօր։

ՔԵԱՂՐՏԽԱՆԷ վէ Ուզունճա Օվա ճիվարընատա պու կիւն գօլ օրտու սիւվարի ֆըրդասը ամէչլի մանօվրալար եարատագ վէ մանօվրալարա Սթանպօլատա մէվճուտ պիլուսմամ սիւվարի թապտրլարը իչինբաք իտէճէք տիր։

Կէչէճէք հաֆթա ճուտա էրթէսի կիւնիւ տախի, եէնէ օ մահէլտէ բիյատէ թապտրլարը մանօվրա իճրա իտիլէճէք-լեր տիր։

Մանօվրալար սոն սիսթէմատ եարբլաճագ վէ թէլէֆոն թէմատի, թէլսիզ թէլէկրաֆ մուհապէրաթը վէ սայիրէ իճրա օլընճագը ճիհէթլէ ճիտատէն հայիվ էհէմմիյէթ տիր։

ԵԷՆԵԱ տահիլինտէ քեայնի պիր Բում մանաթրընատա 8 0 մանրիսէր վէ պիր խայը բէքսիմէթ էրզաք վէ սայիրէ պուլընարագ վէ հիւքիւմէթճէ զապթ օլընտրզընը վէ պու հարպ մուհիմմաթրնդն՝ պուրայա ճէմ իտիրմէսինտէ էրէկերի Եունան գոնսոլօսրնդն տահի մէտխալը օլտրզընը «Բուսէլի» եազրյօր։

ԱՏԱԲԱՋԱՐ — Պոլու չըմէնտրֆէր խաթթրընդն ինչաբ իլէ, Հայտար Բաչաբէնտիք չրմէնարֆէրինին չիֆթէ խաթթա թէպտիի հազրընատաքի էվրագ, պու կիւն Մէճիսի Վիւքէլատա թէտզզ իտիլճէճէք տիր։

Պու պապտէքի լայիհայը գանտնիյէյէ նէզարէն՝ Ատաբազար—Պոլու խաթթ 60 քիլօմէթրօ օլտրզը կիպի, Հայտար Բաչա Բէնտիք խաթթրընդն տահի չիֆթէ խաթթա Խավիլի իչին Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ մէէզտնիյէթ վէրիմիշ օլուպ, մէզքիր խաթթար՝ բրօժէկտէրինին թատարկինտէն իթիպարէն իքի պուչուգ սէնէ զարֆընատա Ատատօր չըմէնտրֆէր գումբանեասը թարաֆընատան ինչա իտիլճէճէք տիր. պէհէր քիլօմէթրօ իչին հիւքիւմէթճէ սէնէվի 1500) ֆր. հասըլթը զայրը սաֆիյէ թէէմին օլընմը տը։ Շիրքէթ 10000 լիրայը Օամ. քէֆալէթ ազչէսի սէբօզթօ իտէճէք տիր։

«ՄԱԹՊՈՒԱԹ» կազէթասը տիւն Տիվանը Հարպճա թաթիլ իտէլմէքլէ եէրինէ «Զէօրա» կազէթասը նէչր օլընմը տը։

ԷՄԻՆ էօնիւ մէրքէզինտէ պունատան ադտմ «եաչ՝սը Իթալեանլար» տէյի հազրմը օլան Մէհմէտ Ալի, Տիվանը Հարպճա 6 այ հապատ մահքիմ իտիլմիշ տիր։

ԴՕՆԵԱ հապսխանէսինտէքի մահպուսլար եէրի վէ զըրը (եապանը) դամմըյա իքի ֆըրգայա այրըլըպ տայիմա արապարընատա իսթիրաֆի էքսիք օլմազ իքէն՝ կէչէն ճիւմատա ագշամը իքի ֆըրգա արասընատա չըգան միւնազատա նէթիճէսինտէ մահպուսլարընատան 3ի ժամանամալար թարաֆընատան ճէրհ իտիլմէսի իւզրինէ սիւքիւնէթ իտատ իտիլէպլիտի Պապալըգ կազէթասընատա կէօրիւլմի տիր։

ՊԷՆԻՊԹԱՇԵՏԱ մաճունը Օամանդն 15հաշընատա քէրիմէսի Շիւքիւրէ, եիւգիւնդն էլգէմ օլտրզընը տա թատիգ էտէրէք, ինչա օլընմը վէ օլընանագ խաթթլարը մուհաֆաղ իլէ գապիկէէրինն չըմէնտրֆէրէրէ թէարրուզաթընը մէն էթմէյի թէատհիւտ էթմէքսէ տիր։

Ասքէրի նօգթայը նագարատան եէմէն՝ ասքէրի պիր միսթէմիքէ (քօլօնի) օրտուսը մահիյէթինի հայիզ օլաճագ վէ իպլիմնդն իհթիյաճարտա կէօրէ թատիլ օլընանագ օլան Օսմանլը օրտուսը իւնիֆորմասընը թարյրագագ տրը։ Ժամտարմա վէ զապրթա վագիֆէսի իչին եէրլիլէր թէրճին էտիլճէք տիր։

Իսամ Եահեա 1322-1323 սէնէլէրինտէքի ըսանտրը էմասրնատա խայը մուհիմմաթ վէ թօրար զապթ իսմիշ վէ պիր չօգ էշխասը մահպուս էյլէմիշ իտի։ Իթիլաֆնամէ իսվա խիմէմի իւզրինէ, Իսամ՝ մահպուսլարը թարիյէ վէ մուհիմմաթը տախի մէմուրինի մահէլիյէյէ թէվտի էյլէյէճէյի կիպի, հիւքիւմէթի Օսմանիյէյէ պիր էճնէպի տէվլէթի թարաֆընատան թէարրուզ վուգուիտ կիտան թարաֆընատան թէարրուզ հիւքիւմէթ 100,000 ճէնկեհաղէր թէտարիք իսմէյի թէահհիւտ էյլէմէքսէ տիր։

ԵԷՄԷՆտէքի սիքքէ ուսուլը թէպտիլ իտիրմէյէճէք տիր։

Ճամա զազասը տահիրինտէ Իսամ Եահեա քէնտի նամբնա տախի սիքքէ քէսէպիլէճէք տիր։

ՍԷՆի սիքքէլէր քէսիլինճէ ԵԷՄԷՆտէ թէատիլ իտէն ըրալար թէտատիլ էն գալտրրըլաճագ տրը։

ԵԷՄԷՆ մէմուրլարը Արապճատան խաթինդն վէրմէք իւզրէ հիւքիւմէթ թարաֆընատան թային իտիլճէճէք տիր։

Իհթիլաֆնամէնին տիկէր նօգթալարը, մէմկէքէթին իգթիատտա թէրապգրյարը իլէ մէարիֆի ուսումիյէսինին նէյր ու թամմի հազրնատա տրը։

ԻՆԿԻԼԻԶ զապիթանրդն եայրընը Պահրիյէ նէզարէթի մայէթինտէ իսթիխատատ իտիլիպ, եօգատ սօնատա խրամէթինտէ մուսթախէմ օրտայաճաղլարընը «Իգատատ» խապէր վէրիյօր։

ՔԵԱՂՐՏԽԱՆԷ վէ Ուզունճա Օվա ճիվարընատա պու կիւն գօլ օրտու սիւվարի ֆըրդասը ամէչլի մանօվրալար եարատագ վէ մանօվրալարա Սթանպօլատա մէվճուտ պիլուսմամ սիւվարի թապտրլարը իչինբաք իտէճէք տիր։

Կէչէճէք հաֆթա ճուտա էրթէսի կիւնիւ տախի, եէնէ օ մահէլտէ բիյատէ թապտրլարը մանօվրա իճրա իտիլէճէք-լեր տիր։

Մանօվրալար սոն սիսթէմատ եարբլաճագ վէ թէլէֆոն թէմատի, թէլսիզ թէլէկրաֆ մուհապէրաթը վէ սայիրէ իճրա օլընճագը ճիհէթլէ ճիտատէն հայիվ էհէմմիյէթ տիր։

ԵԷՆԵԱ տահիլինտէ քեայնի պիր Բում մանաթրընատա 8 0 մանրիսէր վէ պիր խայը բէքսիմէթ էրզաք վէ սայիրէ պուլընարագ վէ հիւքիւմէթճէ զապթ օլընտրզընը վէ պու հարպ մուհիմմաթրնդն՝ պուրայա ճէմ իտիրմէսինտէ էրէկերի Եունան գոնսոլօսրնդն տահի մէտխալը օլտրզընը «Բուսէլի» եազրյօր։

ԱՏԱԲԱՋԱՐ — Պոլու չըմէնտրֆէր խաթթրընդն ինչաբ իլէ, Հայտար Բաչաբէնտիք չրմէնարֆէրինին չիֆթէ խաթթա թէպտիի հազրընատաքի էվրագ, պու կիւն Մէճիսի Վիւքէլատա թէտզզ իտիլճէճէք տիր։

Պու պապտէքի լայիհայը գանտնիյէյէ նէզարէն՝ Ատաբազար—Պոլու խաթթ 60 քիլօմէթրօ օլտրզը կիպի, Հայտար Բաչա Բէնտիք խաթթրընդն տահի չիֆթէ խաթթա Խավիլի իչին Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ մէէզտնիյէթ վէրիմիշ օլուպ, մէզքիր խաթթար՝ բրօժէկտէրինին թատարկինտէն իթիպարէն իքի պուչուգ սէնէ զարֆընատա Ատատօր չըմէնտրֆէր գումբանեասը թարաֆընատան ինչա իտիլճէճէք տիր. պէհէր քիլօմէթրօ իչին հիւքիւմէթճէ սէնէվի 1500) ֆր. հասըլթը զայրը սաֆիյէ թէէմին օլընմը տը։ Շիրքէթ 10000 լիրայը Օամ. քէֆալէթ ազչէսի սէբօզթօ իտէճէք տիր։

«ՄԱԹՊՈՒԱԹ» կազէթասը տիւն Տիվանը Հարպճա թաթիլ իտէլմէքլէ եէրինէ «Զէօրա» կազէթասը նէչր օլընմը տը։

ԷՄԻՆ էօնիւ մէրքէզինտէ պունատան ադտմ «եաչ՝սը Իթալեանլար» տէյի հազրմը օլան Մէհմէտ Ալի, Տիվանը Հարպճա 6 այ հապատ մահքիմ իտիլմիշ տիր։

ԴՕՆԵԱ հապսխանէսինտէքի մահպուսլար եէրի վէ զըրը (եապանը) դամմըյա իքի ֆըրգայա այրըլըպ տայիմա արապարընատա իսթիրաֆի էքսիք օլմազ իքէն՝ կէչէն ճիւմատա ագշամը իքի ֆըրգա արասընատա չըգան միւնազատա նէթիճէսինտէ մահպուսլարընատան 3ի ժամանամալար թարաֆընատան ճէրհ իտիլմէսի իւզրինէ սիւքիւնէթ իտատ իտիլէպլիտի Պապալըգ կազէթասընատա կէօրիւլմի տիր։

ՊԷՆԻՊԹԱՇԵՏԱ մաճունը Օամանդն 15հաշընատա քէրիմէսի Շիւքիւրէ, եիւգիւնդն էլգէմ օլտրզընը տա թատիգ էտէրէք, ինչա օլընմը վէ օլընանագ խաթթլարը մուհաֆաղ իլէ գապիկէէրինն չըմէնտրֆէրէրէ թէարրուզաթընը մէն էթմէյի թէատհիւտ էթմէքսէ տիր։

Ասքէրի նօգթայը նագարատան եէմէն՝ ասքէրի պիր միսթէմիքէ (քօլօնի) օրտուսը մահիյէթինի հայիզ օլաճագ վէ իպլիմնդն իհթիյաճարտա կէօրէ թատիլ օլընանագ օլան Օսմանլը օրտուսը իւնիֆորմասընը թարյրագագ տրը։ Ժամտարմա վէ զապրթա վագիֆէսի իչին եէրլիլէր թէրճին էտիլճէք տիր։

Իսամ Եահեա 1322-1323 սէնէլէրինտէքի ըսանտրը էմասրնատա խայը մուհիմմաթ վէ թօրար զապթ իսմիշ վէ պիր չօգ էշխասը մահպուս էյլէմիշ իտի։ Իթ

ԼԻՄՈՆԱԼԻԹ ԱԱՆՏՐՂԸ

ԷՄԼԱԿ ՄՈՒԿԱՊԻԼԻԹՍ

ԷՕՏԻՆԱ ԲԱՐԱ ՎԷՐԻԼԻՐ

Սբրի մուկ վէ եռ մուգամտալը էմլակ մուգապրլիքնաւ սէնկի երգալ Սէրիոզ Փարվլն իրրալ մուամէլանէ պաշանլարդընտան, ազէ իմիրդալ իմիմէք իմիէնէրլրին սէնկար խապանի վէ վերին իրմուխապէրի լէ թէգաբէրի Օսմանլէրէրինի միսմաարդան սանարգա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իրան օունդը։

ԽԷՏԻՎԻԱԼ ՄԱՆԻ ԴԻՄԲԱՆԵԱՆԸ

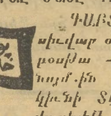

ԴԱՐՏԱՆ Ամաէրլիէն սիւվար օրարդը Իսմայիլիա բօսիա - վարօրը Ագի. նոյմ.ին 6 ընձը բ. կր. կիւնի Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ վէ նոյմ.ին 7 ընձի սալը կիւնիւ էօյլէնտէն սոնրա ալարը. սահթ 3ով Տէրսաատէթսէն Բէրլէյ օղրայարագ Իսքէնտէրլիյէյ միւվասէլէթ իսթէնէք տիր։

ԴԱՐՏԱՆ Ուիկեամբն սիւվար օրարդը Թէվֆիգիյէ բօսիա-վարօրը նոյ.ին 8 ընձի չարշէնպէ կիւնիւ Սուրիա խաթթընտան Տէրսաատէթէ միւվասլէթ վէ Նոյմ. 11 ճումաա էրթ. էօյլէնտէն սոնրա ալարը. սահթ 4ով կէլիպօլու, Զանագ գալէ, Մլտանիա, Իզմիր, Սապզ, Բատօս, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սաիտ օղրայարագ Իսքէնտէրլիյէյէ հարաքէթ իսթէնէք տիր։

Վարօրու էլէքթրիք զրյասը պուլմաքը Կիպի, եէնի էլէք պիրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզերինտէքի չարապար տարի մէճանէն վերիլէճէք։

Գու պապտէ զիյատէ թաֆսիլաթ ուլմէկլէրը Դալամատա ըրնթրմ իւզերինտէ Մէկմէնէթի խանընտաքի մէրքէզ օճինթէնի վէ եախօտ Սիմանպօլատա Վաքիֆ Սուլթան խանընտաքի չիպլեակ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ՎԻՆԷԸ ՊԱՆԴ ՎԷՐԱՑՆ

Սէրմայէպի 130,000,000 ֆրանգ.
Իհթիյաթ ազէպի 39,000,000 »

Մէրքէզի իսարէսի Վիէննայա տը։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ չիպլէրի ԳԱԼԱԹԱՏԱ քարաքէօյտէ, (ՍԹԱՆՊՈԼ վէ ՊԷՅՕՂԼԻՈՆԱ այրընա չիպլէրի վար տր)։

ՍԱՅԻՐ ՇԻՊԼԷՔԷՐ

Ակրամ, Օսոսկ, Պիէլից - Պիէլա, Պօզէն, Պրիւն, Բէյնթա, Պիւավէյա, Զէմոօվից, Ֆիրտեք-Միսթէք, Կրաց, Ինսպրիւք, Քարլսպատ, Քլաժենֆուրթ, Քրաքով, Լէմպէրկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Բիլզեն, Բրակ, Բրօնդից, Բրզամիկլ, Սէն-Բոլթեն, Թարնօվ, Թէպլից, Թէշէն, Վիլան վէ Նէսթատ։

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԴ ՎԷՐԱՆ պանդաար հէր նէվ պանդա մուամէլաթը իհրա էտէր։ Պիլասասա հիսապը ճարի իւզէրինէ, վէ թանվիլաթի իլէ սէնէտաթը թիճճարիէ թէվֆիլաթը մուգապիլինտէ ԱՎԱՆՍ վէրիր։

Հէր նէվ սէնէտաթը ՍԹԱՆԹՕ էտէր թիւրքիա վէ մէմալիքի էճնէպիյէնին պաղճա չէրիլերինէ չէգէր, իհթիյար վէ էմր մէքթուպ վէ թէլէկրաֆլարը վէ մէմալիքի էճնէպիէ իւզերինէ քէնտիսէ էտիլմիշ սէնէտաթը թիճճարիէ պէտէլթիրը թանսիլ էտէր։

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԴ ՎԷՐԱՑՆ պանդաար ԽԻՍՍԻՍԻՆ ՕԼԱՐԱԳ իսարէ սանիտրը քախսիս էքմէհէյ, պու ՍԱՆՏՐԴԷ հատտասարի 50 ղրշ. ալթունն ազէյ վէ տահա զիյատէ մէպալիղի 100 սէ 3 պուսուգ փայիզա գապուլ էթմէքտէ տիր։

ԳԱԼԱԹԱՏԱ մուճէատտէ էպտիյէթի թէկսիս էտիլէն ՍԱՅԻՆ սիթթէմի ՏԻՄԻՐ ԳԱՑԱԼԱՐ ՔԻՐԱՑԱ. վէրիլմէքտօլուպ, գացարար զայէթ միւթէտիլ ֆիյաթլա իյճար էտիլմէք վէ ֆէվգէլատէ թէկմիճաթը պուլունմադտա տրը։

ՄԷՍԱԺԷՐԻ

ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՅԹԱԼԷՐ ՍԷՅԵՐԼԷՐ

Ամասոլու լիմանլարրլա Պաթում, Օսէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիկ, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տունքէրք, Լոնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Միսրը արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆիլէրլէր։

ՎԻԵՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՅԼԷՆԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ավաքր. հոկտ. 31 ընձի սալը կիւնիւ «Մէմֆիս» Մարսիլիատան։

Ավաքր. հոկտ.ին 25 ընձի չարշ. կիւնի «Նիլէր» Դարատէնիզտէն։

Ավաքր. նոյմ.ին 1 ընձի չրշ. ազշամ մը «Սէնէկալ» Սուրիա խաթթընտան։

ՀԱՐԱՆԵՅԻ ԷՏԷՃԵՐ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ավաքր. նոյմ.ին 2 ընձի բէնչէշամբի կիւնիւ սաբամ ալաքր, սահթ 4ով գարատան Մակրն սիւվար օլարդը «Սէնէկալ» վարօրը Իզմիր, Բիրէ, Նարբոն վէ Մարսիլիա։

Ավաքր. հոկտ.ին 26ընձը բէնչէշամբի կիւնի ազշամ ալաքր. սահթ 4 տէ գարատան Տօրիդին սիւվար օլարդը «Նիլէր» վարօրը Իզմիր, Բատօս Պէյրութ, Լաթաքիա, Իսքէնտէրուն, Մէրսին, Լարնագա, Թարապլուս, Պէյրութ, Եաֆա, Հայֆա։

Ավաքր. հոկտ.ին 31ընձի սալը կիւնիւ դարատան Պարսն սիւվար օլուդը «Մէմֆիս» վարօրը Օսէսա։

Գումարնա տօղրուտան տօղրուտա

ԲԱՐԻԶ, ԼՕՆԴՐԱ, ԵՔՍԱԼՊԷՆ, ԺԸՆԵՎ Վէ ԲԱՐԻ ԼԻՕՆ — ՄԷՏՐՊԷՐԱՆԷ ԸՆՄԷՆԱՐՓԷԼԷՐԻՆԷ ԷՆ իրէք սթասիոնարը իսթէն սապի պիլէթ վէրէպիլիր։

1ընձի մէվզը.— Բարիզ իչին 275 ֆր. Մարսիլիա իչին 260 ֆր.։

2ընձի մէվզը.— Բարիզ իչին 200 ֆր. Մարսիլիա իչին 160 ֆր.։

ԹԻՒՃԱՐ ԷՇԵԱԼԸ ՆԱԳԻ ԻՏԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ

1ընձի մէվզը.— Բարիզ իչին 200 ֆր. Մարսիլիա իչին 160 ֆր.։

Ֆամիլիա իլէ կիտէնէր իչին խուսուսի չարթլար իլէ սուուլէթ իպրազ օլընտարը կիպի, Հէլսինֆոռ, Զին, Ճաբոն, Աւսթրալիա վէ Մատակասգար իչին ամ ագիմէթ ավանթ պիլէթի սաբիր վէրիլիր։

Տահա վիյատէ մալումատ վէ թաֆսիլաթ արմաք իսթէյէնլէր Դալամատա Բրնթրմ չիրքէթինին եէնի էպտիյէնտամ մէրքէզ ատէնթիկինէ վէ Սիմանպօլատապատչէ Գարաուրնուա էկսմիրք գուբրինտէ ատճենթէհանէյէ միւրաճաաթ իսէպիլիրլեր։

ՀԱՐՊԻՃԻ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆԷՆ.— Էվվէլճէ իլան իտիլէն պիր միլիոն քիլօ օթ 22 պուչլուգ բարա ֆիյամլա թալիպի էօնէսմէսէ տիր։ Իհալէի դամիչէսի չէրը հալը Հէնեռի բազար իրթիէսի կիւնի իճրա իտիլէճէք տիր։ Թալիպ օլանլար էէվմը մէզքիւրէ զատաբ Լէվանմանը ումումիյէ տարիէսի միւպաեաաթ գօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

§ Դալէի Սուլթանկէ վէ Թէվֆիկինա պուլունան պուլընտրրլանագ օլան ասաքիրէ պիր սէնէ զարֆինտա մուգթաղի էրզագ մէվզրի միւնդարաայա վազ օլունմըշ տրը։ Թալիպ օլանլար Լէվանմանի ումումիյէ տարիէսի միւպաեաաթ գօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

§ Եիւզ պին մէթրո չարրը պէղի չէրը հալը բումինին 31ընձի բազար իրթէսի կիւնիւ պիլ միւնազասա միւպաեաա օլընճաղընտան իմտարնա թալիպ օլանլարդն 100տէ 10 թէկմինաթ ազէէրինի միւսթաէնրպէն եէվմը մէզքիւրէ պատէզզանէր սատի 2 տէ վէ նումունէսինի կէօրմէք վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին տահի ճումատատա մատէ հէր կիւն Լէվանմանի ումումիյէ ատքէրիյէ տարիէսի միւպաեաաթ գօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—3

ԼԷՎԱՆ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆԷՆ.— Ղուբրպամի Միւսլիմին խասթախանէսի իչին 150 տէտ իսասթա տօղրպը միւնազասայա վազ օլունմըշ տրը։ Թալիպ օլանլարդն նիմունէսինի կէօրմէք վէ չէրաիթը միւնազասայը անլամագ վէ իշթիրաք իթմէք իւզրէ Թըշրինը էվվէլին 27ընձի բէնչէշամբի կիւնինէ գատար 100տէ 10 նիսպէթինտէ բէյ ազէէսինի միւսթասրպէն Եվլաֆ Հիւմայուն նէզարէթի լէվազիմ գալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։ 2—3

ՏՂԱՅՈՑ ԳԱՏՈՒՀԱՍԸ

ՈՍԿԱԹԵՌՈՒԹԻՒՆԸ (Ռաշիիզմ) պէտք է խնամով եւ շուտով դարմանել. ապա թէ ոչ այն ճիւանցուբեան ենթակայ խեղճ մանուկը իր կեանքին շրջանդակ տեւողութեան մէջ խեղանդամ կը մնայ։

Հետեւաբար դուն, ով բարի Մրնոյներ, պէտք է զանցառու չլնուիք գործածելու այս դեղը որ այնքան գործածական է, ու որուն բարերար ազդեցութիւնը ապահով, անմիջական եւ տեւական է։

ՄԻՐԼԱՒՈՆ ՍՔՕԹԸ

որ պատրաստուած է մօրու ձկան իւղով եւ կիրի ու սօսալի հիբօֆոսֆիթով

Այս դեղին գործածութեամբ ձեր պզտիկ հիւանդին ոսկրները պիտի վերակազմուին, պիտի զօրանան, միսերը պիտի վերաւորգին զօրաւոր ու առողջ կերպով։

Ֆ. ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՏՈՒՆՆԵՐԸ ԿԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԻ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ։

ՄԻԻՏԻԲԻ ՄԷՍՈՒԼ
ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՕՍՄ. ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

شركت تجارية عثمانية

SOCIÉTÉ COMMERCIALE OTTOMANE

ԱՆՕՆԻՄ ԾԻՐՔԷԹ
ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 100,000 ԼԻՐԱՅԸ ՕՍՄԱՆԻ

ՄԷՐՔԷԶԻ ԻՍԱՐԷՍԻ՝ ՍԹԱՆՊՈԼ
ԵԷԿԵԱՆԷ ԷՐՄԷՆԻ ՊԱՆԳԱՍԸ.
ԻՍԱՐԵԼԱՆԷՍԻ ՄՈՒԿԱԳԱԹԷՆ ՍԹԱՆՊՈԼՅԱ ԴԱԲԵՐԸՆ ՕԳԼՈՒ ԽԱՆԸՆՅԱ
ՄԻԻԷՍՍԷՍ ՏԻՐ

Մէկզիւր էրմէնի Պանպասը, սէնէտաթը թիւճճարիէ, պանօլար, բօլիչլար, ախսիօն վէ օպլիկասիոնլար, էմիրիա վէ գանէչմէնթօլար իւզերինէ իպրազամա պուլունը։

Կէրէք Թիւրքիա վէ կէրէք տիւնեանդն սայիր գրիստասը ումումիյէսինէ պէտէյլաթը թէկմիյէ օլընմագ իւզրէ չէգիլը, իհթիպար մէքթուպլարը, բօլիչլար վէ էմրը թէլէկրաֆիկէր իրա իտէր։

Կէրէք բրյացամրգտա վէ կէրէք Եվրօպա բրյացալարընտա հէր նէվ ագսիօն վէ թահվիլաթը վէ մէսքիւրեաթը էճնէպիկէյի պէյ ու չիրա էյլէր։

Հէր նէվ սէնէտաթը թիւճճարիէ, պանօլար, բօլիչլար, հիսսէ սէնէտաթը վէ գուբօնլար թահսիլ վէ ատօնիօ իտէր։

Շէրայիթի միւթէմիլէ իլէ թէվֆի իտիլէն նուզուսար զապտ էյլէր։

Մէկզիւր Պանպա մալումաթը թիւճճարիէ հաղրնտա միւքէմմէլ սուրէթէ միւթէչէքքիլ պիր սայիրէի մախսուսէ թէէսիս իտիլմիշ տիր։

ԹԷՍԱՐՐՈՒՖ ՍԱՆՏՐՂԸ

Էհալիմիզէ թէսարրուֆարը թէչճի իթմէք իւզրէ ալթուն ազէ 25 ղրուշտան իթիբարէն հէր նէվ մէպալիղ զապտ օլընը։

Մէկզիւր Պանդա կէրէք քէնտի հիսապրնա վէ կէրէք միւշթէրէքէն վէ եա ախէրլէրի հիսապրնա հէր նէվ իսթիհսալաթ վէ էմմիխանրն պէյ ու ֆիրուխթ, միւպասէլէ, իսթալաթ վէ իհրաճաթ մուամէլաթրնը իճրա իտէր։

Եէրլի վէ էճնէպի միւէսսէսաթրն ղրրդգանթասիօն վէգայիֆինի տէրէօհատ էյլէր։

Հէր նէվ թիճարէթի վէ սանայի շիրքէթլէրի թէէսիս վէ իչթիրաք իտէր վէ ուսուլը նանֆիայա միւթէմասիր հէր տ. ւ.ըրիս թէչկպիւսանը տէրէօհատ էյլէր։

ԼԻՄՈՆԱԼԻԹ ՍԱՆՏՐՂԸ

ԹԱՐԻԽԻ ԹԷԷՍԻՆԻ 1284
ՀԻԲԻԻՄԷԹԻ ՍԷՆԷՅԷՆԻՆ ՔՅՖԱԼԷԹԻ ԹԱՀԹԸՆՅԱ ՕԼՈՒՊ
ԶՐԱԱԹ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸ ԴՐԷՏԻՍԻՆԻ ՀԱՅԻԶ ՏԻՐ
Սթանպօլսա ծրդղ օղլունցա տարէի մախսուսէտ
ԱԴԶԷ ԴԱՊՈՒԼ ՇԷՐԱԻԹԻ

Պիր սենի վէ տահա զիսէտ վասէ իլէ պրագրլան բարալար իչիւն սենեվի 100տէ 5, Ալբր այ վասէ իլէ պրագրլան բարալար իչիւն սենեվի 100տէ 4 պուսուգ, վասէսիզ հիսապը ճարի սուրէիիլլէ, եանի իսքէնիլիկի զեման պրնմագ իւզրէ պրագրլան բարալար իչիւն սենեվի 1 0տէ 4 ֆայիզ վէրիր։

Վասէսիզ գապուլ իտիլէն ազէէ պիր չարէէք լիրասան 300 լիրայա գատար տը։

ԹԷՎՖԻՏԻԱԹԱ ԷՐԹԻՍԻ ԿԻՒՆԻՆՏԷՆ ԻԹԻՍԱՐԷՆ ՖԱՅԻԶ ՀԻՍԱՊ ԻՏԷՐ

Ելլի լիրատան ֆազլա վասէլի թէվֆիյաթ ասհապը արզու իտէրէր իսկ rku-իւրալեէրինին ֆայիզինի ժամ պէ մամ մագսաթին ահզ իտէպիլիրէր։

ԱԴԶԷ ԻԳՐԱԶԸ ՇԷՐԱԻԹԻ

Եմամ, Միւճեվնեռաթ վէ Ալթուն, կիւմիւշ Ավանի վէ Թահվիլաթ մուգապիլինտէ սենեվի 100տէ 8 ֆայիզ իլէ ազէ իգրազ իտէր։

ԻԻՆԻՕՆ

1828—1829 ՏԱ
ԹԱ ԲՐԻԶՏԷ
ՄԻԻԷՍԷՍ ՏԻՐ

1828 L'UNION DE PARIS

ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՍԱՐԷՍԻ
ԹԱ ԲՐԻԶՏԷ
9 ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՕՄ 9

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ԹԷԷՄԻՆԱԹ

ԵՆԿԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ

Սիկուրթալը սէրմայէ	26 միլիառ ֆր.
1909 տա թանսիլ իտիլմիշ սիկուրթա պէտէլի	30 միլիոն ֆր.
1909 իտիլմիշտա վէրիլէն թազմինաթ	380 » »
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ	134 » »

ԷՕՄՐ ՇԻՒՊԷՍԻ

Ճարի սիկուրթալար	341 միլիոն ֆր.
1909 տա թանսիլ իտիլմիշ սիկուրթա պէտէլի	16 1)2 » »
1909 իտիլմիշտա վէրիլէն թազմինաթ	240 » »
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ	193 » »

Շարգ իչիւն խուսուսի թէնզիլի բարիցա
Գումրանեանէն պանգասը ՕՍՄԱՆԼԻ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏՐԸ
Ուսում թիւրքիա վէ Շարգ միւտիրլիէթը ուսումիյէսի Գալաթասա
Վօյվօսա սօգայրնցա Իւնիսօն խանրնցա տրը
ԹԻՒՐՔԻԱ ՊԱՆՇԼԸՆ ՇԷՀԻԼԷՐԻՆՏԷ ԱՌԷՆԹԻԼԻԼԷՐԻ ՎԱՐ ՏՐԸ

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթամպօլսա Պաղչէ գարուսընտա ճէլալ պէյ խանը իթթիսալիսէ, Նօ. 1 Զիթթէ Ըսգրէթթ մաղազասը
ԿԷՕՋԷ ՎԷ ՃԷՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԻԳ ԱԼԷԱԹԻՃԱՐԸ

Մէկզիւր մաղազասա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտէվաթ թօքսան վէ բէրաքէնտէ օլարագ ֆիրուխթ օլունը։

Էզճիւմլէ եումշագ վէ սէրթ լաստիկտէն (գաուչուսան մատուլ մէվսասը մուխթէլիֆ, դասրզ պաղլարը, էնվաչիրինկալար, էլէքթրիք մաքինալարը. միգան իւլ հավա (պարօմէթր), միգան իւլ հարալ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզի իւզրէր պուլունմադտա տրը։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան հէր նէվ օրբարչաթ վէ թամիրտրը էնվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ ատօրէօնտէ իտէր։

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈԼՈՐ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ.

ՍԻՐԵԿԷՐԻ ԿԱՐՈՒ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ

ԽՈՍ ՀԱԱՏԱՏՈՒՆ ՇՈՒՆՈՒԱՆՋ ԵՒ ԱՄԷՆԱԳԵՏԻՐ ԵՒՐՊԷՆԷՆ

ԱՏՄՊԷՏԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆԵՐԸ ՎԱՍՏԱՐՈՒՄ ԵՆ

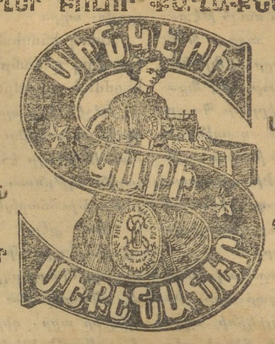

ՍԻՐԵԿԷՐԻ ԿԱՐՈՒ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒՐ ԸՆԿ.

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղեր:

Բերա Մեծ փողց թիւ 343։ Գալաթա Ամէրիք խան և Գալաթա Սուլթան Համամ, Սուլթան Պայազիտ և Ֆոթիհ դարձեալ Բերա թիւ 61։ Սիւլեան Զարէզ գալէ թիւ 15։ Գալաթա քեայ Մօտա ճամասի։ Սաքրիքեայ Ալիքսանդրիա։ Հրապարակ։ Գալաթի Քեօրպ Պաշի թիւ 113 Զէյնիկի աշ Շիրէթի Նուսատասայի գիմացը։ Բանկալթի Թրամվայ ճասասի թիւ. 57։

Տնօրէնատիրոջ Սարգիսի Քամար: Կ. Պոլիս հեռ. Հեռ՝ փողոց 343

ԱԹԻՆԱ ՊԱՆԳԱՍԸ

ԹՄԱՄԷՆ ԹԷՍՎԻՃԷ ՕԼԸՆՄԸՇ ՍԷՐՄԱՅԷ ԻԼԷ ԻՀԹԻՍԱՐ ԱԳԱՂԷՆԻ

50.000,000 ՏՐԱԽՄԻ

ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՍԱՐԷՍԻ ԱԹԻՆԱՏԱ

ՇԻՊԼԷՔԷՐ

Տէրսաատէթ—Գալաթա վէ Սիմանպօլ չիպլէրի իլէ պէրապէր—Լոնտրա, Իսքէնտէրիյէ, Դամիրէ, Սէլանիկ, Իզմիր, Բիրէ, Բաթրաս, Զօլ։ Սիրա, Գալամաթի, Հանեա, Գանանա։

Աթինա Պանգասը հէր նէվի պանդա մուամէլաթրնը տէրէօհատ էյլէր, էմմաա, Լանամ վէ թանվիլաթ իւզէրինտէ ամանա, կէրէք Մէմալիք Շահանէ վէ կէրէք Եվրօպա իւզէրինէ օլան չէգիլէրին սդօհիօսը, հիսապը ճարի քիւչաար, չէգ վէ դրէսի մէքթուպլարը էմիսիոնը, Թուրքիա վէ Եվրօպանին պայրնա չէհիրլէրինէ թէկնէյէ գրիմիրտա թէկնէքրաֆիա էմրլէր կէտտէրլիմէսի։

Լանամ պօրասաը.— Կէրէք բիպամզզ վէ կէրէքսէ էճնէպի բրպարար իւզէրինէ միւշթէրիլիմիզ իչիւն էն գիսատ մէնֆասաթպախշ չարթլարրա Պօրասա էմրլէրինն իճրասը։

Տէբօ խարիմէք իւզրէ զայէթ ճիւպլի պիր պէտէլ մուգապիլինտէ պիլճիմիզ էանամը գապուլ իհթիմալի կիպի։ հէր նէվի գուբոնրարը սդանիօ վէ եա թանսիլ էյլէր։

Աթինա Պանգասը գացարրընտա պուլունան սօլսարրընը միւսաիտ չարթլարրա էհալիյէ իյմարա վէրիր։

ՏԷԲՕԼԱՐ

Աթինա Պանգասը հէր նէվի ազէէ իլէ օլան սէբօլարը ամիտէպի ֆարիպլէրէ գապուլ էյլէր։

Համիլիսէ (ավիս) սէբօլար իչիւն	3.0)0
6 ալրգ » »	3.1)2 0)0
1 սէնէլիք » »	4.0)0
2 սէնէլիք վէ սահա զիսէտ իչիւն	5.0)0

Տէբօլար հանը հէր նէվ ազէէ իլէ վարը օլուբտա 0 ազէէ չէքիլմէսէ օլարագ իսասէ իտիլիր։ Ֆարիզէր հէր սէնէնին յունվար 2ը ի իլէ յուլիս 1 թարիխլէրինէ թէկսիյէ օլունը։

4.0)0 ֆարիզի խուսուսի զարմէլէր.— Աթինա պանդասը ուֆագ սէրմայէտարանան իպարէթ միւշթէրիլերինէ ամ հէր կէօնա սուտուլէթի վերմէք արզուրընա օլմաղա, խուսուսի սէբօ գարմէլէր իհասա իթմիշ օլուպ, պունլարրա ադամի օլարագ 100(եէզ) լիրայա գատար սէբօ իսէպիլիրլեր։

Պու գարմէլէր 4.0)0 նիսպէթինտէ ֆարզ կէթիրմէքտէ օլուպ, պու պապտէքի թէէսիսաթ ադարի օլարագ 25 ղրշ.տան (ալթուն ազէէ) պուպլայագ տը։

ՐՕՍԻԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Հաշմէթլու իմբէրաթոր հաղրէթլէրինէն 1881 մարտ 20 թարիխի էմմանամսկլէ մէկզուն օլմը տրը։

Գումբանեանէն մէքզէպի Բէթէրսպուրկտա գումբանեանէն օթէյլէնտէ տիր։

Գումբանեանէրի թէքմիլ թէէսիսէ օլունան սէրմայէսի 10,666,666 ֆր. տրը։

Թէէմիսաթ ազէսի 187,322,000 ֆր. տան զիատէ տիր։

Գումբանեանէրի սիկուրթա եապրընտարա թէկսիյէ օլրան թազմինաթ վէ սէրմայէլէրի 581,115,000 ֆրգ. տրը։

1908 սէնէսի զարֆրնտա «բրիմ» վէ ֆայիզլէր 83 միլեոն 232 պին ֆր. տրէ

Գումբանեա զայէթ էհվէն չէրաիթ

Եանկընա գարը սիկուրթա իտէր

Նեգլիյան թէկիքէլէրինէ գարը սիկուրթա իտէր

Հայաթ սիկուրթա իտէր։

Հէր նէվի զազարատ գարը սիկուրթա իտէր

Տէմիր եօլը վէ վաքուրա եօլճիլրի գազարարընա գարը սիկուրթա իտէր։

Լանամ այնարարընին գրրրլմասընա գարը սիկուրթա իտէր։

Հէր նէվի մալումաթ ալմագ իչիւն Գալաթասա բրթրմընտա Զինիլի Բրնթրմ խանընտա Տէրսաատէթ չիպլէսի վէ եա Սիմանպօլատա Ալիր էֆֆ, ճատտէսի օգազրնտա Տիլսիզզատէ խան Նօ. 26ում միւրաճաաթ օլունտա։

Տէրսաատէթ չիպլէսի միւտիրի
Ա. ՀԻԻՐՄԻԶ

ՏԷՕՃԷԼ ՊԱՆԳ ՕՐԻԱՆԹ Ա. Կ.

ԱԼԱՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Պերլին, Համպուրկ, Սանպօլ, Գրուսա, Մեռսին, Ասանա, Տէտէ Արաճ, Լէտիրնէ, Հալեպ, Իսկենտերիյէ, Գանիրէ, Մանսուրա, Մինիէ, Թանա, Պէնի Սուէֆ, Մուսի, Թանտեր, Գազապանկա։

Տէրսաատէթ Ալէմանի զօնսօլաթսօրընտա մուդայէա (1906 յունվ. 31տէ)

Տրէզդանէր Պանգ, Ս. Շաֆհաալէզնէր Պանք ֆէրման վէ Նացիոնալ Պանք Ֆիւր Տէօյչլանտ թարաֆընտան մուէսսէս

Մարհիզը իսարէսի Գալաատա Վօյվօսա ճասսէսինէ Ցակոբեան խան

Սանպօլ օիւպէսի Տիլսիզեան խան

Խուսուսի Հմամ ասպարը. Կիւլպենկեան վէ Էսպյեան խան Միրհեմի

Պէյօղլու օիւպէսի, Ճատտէի քէչիր Նօ. 407 (Եանի պիրախէնի դարը-արընտա)։

Դասրհօյ օիւպէսի Իսկէլէնին Գարչըսընտա։

Ճուտտա կիւնէրի սաաթ 9.50տան 4է գատար

Գացա հէր կիւն Ալաֆր. սաաթ 0.50տան սաաթ 1է գատար։

Մէկզիւր պանգանին թաստրրուֆ գացաը սաաթի օրուպ, պու դացայա բարա թէվֆի իտէնէրէ 1,000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իչին 100տէ 3.50 1,000 լիրատան դիատէ մէպալիղ իչին 100տէ իւչ ֆարզ էթթա էյլէյօր։

Գումբնրա պէրապէր պանգա քէֆիյէթի էվվէլճէ մանպլի կապէթարարա իլան էթթիրմէք չարթլրա ֆալիզին մրպարին թէզեիա վէ եա թէկնիկա էթմէք սէլահիյէթինի մուհաֆազա էյլէր. Թէվֆի իտիլէն էմպլաղատան 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իսթէնիլտիկի զէման կէրի ալընապիլիր։ 200տէն 1,000 լիրայա գատար օլան մէպալիղի կէրի ալմագ իչիւն 8 կիւն էվվէլ։ 1,000 լիրայը միւթէճավուզ ազէէյի իսթիրատա իչիւն տէ 30 կիւն էվվէլ պանդայա իհպարը քէչթիյէթ իթմէք իճապ իտէր։

Մէկզիւր պանգա Գալաթա պօրասը իլէ էճնէպի պօրասարընա միւթէալլիք սըբարըլարը տահի չէրահիր միւթէտիլէ իլէ գապուլ էյլէտիկի կիպի, վէսաթէթիյէ իչթիրա իտիլէն Թանվիլաթին էմրը մուհաֆազասը զըմբընտա պիր սէնէ իչիւն այրընա իւճրէթ ալմաղ։

Դրէտի Ֆոնտիէ էժիրսէն Թանվիլաթէրն ամօրթիսրման քէչիտէսինտէ պաչա պաչ թէէսիսէ իտիլմէսինտէ հուսուլէ կէլէճէք զարարա գարը Թանվիլաթը մէզքիւրէյի սիկուրթա էյլէր։